

Vállalatgazdaságtan
Intézet

Demonstrátori visszaemlékezések

Vállalatgazdaságtan Intézet
Budapesti Corvinus Egyetem

Készült a Budapesti Corvinus Egyetem Vállalatgazdaságtan Intézetében

Budapest, 2009.

Szerkesztette: Gáspár Judit
Losonci Dávid
Magonyi Erika

A kötet szerzői: Antal Ferenc
Babarczy Balázs
Bacsa Edit
Balogh Ákos Gergely
Báthory Zsuzsanna
Dömötör Ákos
Halász Ferenc
Lapinskas Attila
Magonyi Erika
Májer Ágnes
Mudri György
Müller Dóra
Ondok Renáta
Péntek András
Somogyi Imre
Susán Ákos
Szabó Dániel
Szekeres Eszter
Tamás Adrienn
Zsinka Edit
Zsótér Csaba

Chikán Attila
Czakó Erzsébet
Juhász Péter
Kazainé Ónodi Annamária
Kozma Miklós
Losonci Dávid

Tartalomjegyzék

BEVEZETŐ – GÁSPÁR JUDIT	5
1. A BÖLCSTŐL AZ „INTÉZMÉNYESÜLÉSIG”	6
INTERJÚ CHIKÁN ATTILÁVAL – LAPINSKAS ATTILA	6
INTERJÚ CZAKÓ ERSZÉBETTEL – SZEKERES ESZTER	8
2. TANULMÁNYI VERSENYEK, MINT A DEMONSTRÁTORSAĞ KAPUJA.....	11
OKTATÓI SZEMMEL	11
Vállalatgazdaságtan tanulmányi verseny – Kozma Miklós	11
HALLGATÓI SZEMMEL	12
Címszavak és gondolatok a Vállalatgazdaságtan tanulmányi versenyről – Tamás Adrienn.....	12
Tevékenységmenedzsment tanulmányi verseny – Ondok Renáta.....	13
Tevékenységmenedzsment tanulmányi verseny – Ondok Renáta.....	14
3. ELŐDEMONSTRÁTORI MOZAIK	16
OKTATÓI SZEMMEL	16
Felkészítő – Kazainé Ónodi Annamária.....	16
ELŐDEMONSTRÁTOROKRÓL ELŐDEMONSTRÁTOROKTÓL	17
Beszámoló – Szabó Dániel	17
Miért jelentkeztem vállgagd elődemonstrátornak? – Zsinka Edit.....	18
4. DEMONSTRÁTORI ÉLETPÁLYA – MI(T)ÉRT ÉS MIT JELENTETT A DEMONSTRÁTORSAĞ?	19
OKTATÓI SZEMMEL	19
Demó-memó – Juhász Péter.....	19
DEMONSTRÁTOROKTÓL – DEMONSTRÁTOROKRÓL	20
Emlékek, töredékek – Balogh Ákos Gergely.....	20
Több mint neptun kód – Magonyi Erika	21
Vállgagdosnak lenni – Májer Ágnes.....	23
Demonstrátori élménybeszámoló – Mudri Gyuri.....	24
Demonstrátori mozaik – Zsótér Csaba.....	25
HOSPITÁLÁSTÓL AZ OKTATÁSIG	27
Hospitálástól az oktatásig, demonstrátori szemmel – Antal Ferenc	27
Demonstrátori visszaemlékezés – Báthory Zsuzsanna	28
A hátsó sorból a tábláig és azon túl – Müller Dóra	30
Oktatási élmények – Susán Ákos	32
Interjú Péntek Andrással – Magonyi Erika	33
5. DEMONSTRÁTORI RENDEZVÉNYEK ÉLMÉNYBESZÁMOLÓK.....	37
LAKITELEK.....	37
Ismét családi körben Lakitelken – Somogyi Imre.....	37
Haverok, buli, válság – A lakiteleki találkozárol élményszerűen – Halász Ferenc.....	41
ÖNKÉNTES NAPUNK.....	43
Önként és dalolva - Beszámoló a 2008. április 27-i gyermekotthon-látogatásról – Bácsa Edit	43
VÁLLALATLÁTOGATÁS	45
Bosch gyárlátogatás – Dömötör Ákos.....	45
GE látogatás Veresegyházán – Ondok Renáta.....	46
Szamos Marcipán – Tamás Adrienn.....	48
Coca-Cola, Dunaharaszti – Babarczy Balázs	50
Jöttünk és láttunk – Losonci Dávid	52
Egy szerda délután a HVG-nél – Magyar Kinga.....	55
MELLÉKLET - TELJES DEMONSTRÁTORI LISTA (1993 – 2009).....	56

Bevezető – Gáspár Judit

Mit jelent a Vállalatgazdaságtan Tanszéken, (majd) Intézetben demonstrátornak lenni? Sok válasz található erre a kérdésre ebben a visszaemlékezés-kötetben. Az emlékek, gondolatok, célok, tervek és vélemények összegyűjtésére jött létre ez a kötet, mely természetesen nem tud teljes körű lenni, hisz nem szólal meg benne mindenki, akinek a neve a kötet végén szerepel – mindazok, akik 1990-es évek eleje óta demonstrátorként csatlakoztak a mindenkori Vállalatgazdaságtan Tanszékhez/Intézethez.

A búcsúzó demonstrátorok vetették fel, immár évek óta, hogy jó lenne visszatérni az Egyetem elvégzése után. Az a tapasztalat és élmény csomag, amellyel elmentek csak kevesek számára vált hozzáférhetővé. Jelen kötetben – és remélhetőleg későbbi bővített változataiban –, ezeket az emlékeket szeretnénk összegyűjteni.

A kötet a Vállaltgazdaságtan Intézetben zajló demonstratori munka múltját és jelenét járja végig: személyes élménybeszámolókon, interjúkon keresztül. Megszólalnak az alapítók, volt és jelenlegi demonstrátorok és elődemonstrátorok, egyetemi oktatók, akikben a közös szálát a kötődés jelenti a demonstratori élethez.

A rendszer születéséről a Vállaltgazdaságtan Tanszék és Intézet korábbi és jelenlegi vezetőit Chikán Attilát és Czakó Erzsébetet kérdeztük, ezekből a beszélgetésekből körvonalazódik egy vízió megfogalmazása, egy rendszer születése, mely időközben nagykorúvá vált (18 év).

A kötet felépítése az alapok bemutatása után a leggyakoribb demonstratori életpályát tekinti át: a tanulmányi versenyek, mint a demonstrátorság kapuján keresztül a hallgatók elődemonstrátorként, majd demonstrátorként csatlakoznak a Vállalatgazdaságtan Intézethez, kutatásokban, oktatásban, kirándulásokon, vállalatlátogatásokon és önkéntes munkában vesznek részt. Az elmúlt évek során összegyűjtött élményeiket és érzéseiket osztják meg néhányan a kötetben.

A kötetben szereplők többsége önként jelentkezett és írta le gondolatait – köszönet érte! Az oktató kollégákat a szerkesztők kérték fel, hogy érintettségükből adódóan meséljenek tapasztalataikról, élményeikről. Noha kitűzött határidőket nem is mindenkinek sikerült betartania, de a felkérést örömmel fogadták el – hálás téma, és ahogy a leírt esszék is mutatják, kedves emlék és fontos a demonstratori együttműködés az érintettek számára.

Köszönet a szerkesztőtársaknak Losonci Dávidnak és Magonyi Erikának, hogy végre elkészült ez a kötet, mely semmiképp sem egy végső cél és lezárt anyag. Külön köszönet illeti Kranyikné Kulcsár Krisztinát a szerkesztésben nyújtott segítségéért.

A demonstratori visszaemlékezés kötettel a Vállaltgazdaságtan Intézet célja a demonstratori élet dokumentálása, az emlékek írásos összegyűjtése, mellyel a lehetőségekhez mérten azt a hangulatot kívánjuk megragadni, mely itt, a Vállalatgazdaságtan Intézet demonstratori közösségében születik, alakul és formálódik az évek során.

1. A bölcsőtől az „intézményesülésig”

Interjú Chikán Attilával – Lapinskas Attila

- *Tudna mesélni arról, hogy miért, illetve hogyan jött létre a demonstrátori rendszer?*

- Azért jött létre, mert jóval több szemináriumi csoport volt vállgazdból, mint amennyi szemináriumvezető. Kézenfekvő volt tehát, hogy valamilyen módon ezt pótolni kell. Erre jött alapjában véve létre. Miután a világ más országaiban is jártunk, tudtuk, hogy mindenütt van ilyen. Nyilván mi is akartuk, hogy legyen. Ez egy megoldásként kínálkozott a szemináriumvezetői problémára. Igazából véve ez volt az egyszerű oka, az, hogy ezeket a demonstrátorokat kutatásokba is bevonjuk, később és kisebb súllyal került be, és hát igazából ma sem működik igazán jól. Tehát most is az oktatás a fókusza a demonstrálásnak.

- *Hogyan fejlődött ezt követően?*

- A demonstrátorok kiválasztása úgy kezdődött, hogy mindjárt az elején kitaláltuk, hogy legyen a vállgazd verseny és a verseny első tíz helyezettjének ajánlottuk fel, hogy legyen demonstrátor. Majdnem mindig mindenki el is vállalta, így aztán - mivel másodéven volt a vállgazd verseny - három év alatt ez harminc demonstrátort eredményezett. Ebből volt lemorzsolódás természetesen, de ez azt jelenti, hogy nagyon hamar, tehát az első néhány év után fölfutott egy jelentős létszámra. Aztán ez most a legutóbbi időben még tovább bővült. Mindjárt az elején kialakítottuk azt a rendszert is, hogy az első évben valaki mellett működtek a demonstrátorok, illetve kettesével tartottak órát, tehát valamilyen módon próbáltuk a minőségbiztosítást megoldani. Amellett, hogy ezek értelmes, tehetséges emberek voltak, senki sem úgy születik, hogy oktatói rutinja lenne. Ezért ez egy jó rendszer - ami azóta is él -, hogy először együtt csinálják egy idősebbel, aztán utána kettesével.

- *Tehát az eredeti cél, hogy vonjunk be diákokat az oktatásba, teljes mértékben megvalósult.*

- Abszolút, és ez nagyon be is jött, hiszen nem véletlen, hogy most már húsz éve csináljuk. És nincs jobb ötlet, mert az alternatíva ehhez képest az volt, - ezt megfontoltuk természetesen -, hogy olyan külső óraadókat bevonni, akik például vállalatnál dolgoznak, tehát van tudásuk a vállalatról. Volt is néhány ilyen ember, akik mellékállásban voltak a tanszéken, és főállásban meg valamilyen üzleti tevékenységet végeztek. De ez csak néhány ember volt, tehát számban sem volt elegendő. Én nem akkor kezdtem el oktatni, amikor a vállgazd beindult - hanem már sokkal korábban - ezért volt tapasztalatom arról, hogy általában véve nem olyan jó, amikor ilyen külső óraadókat vonnak be. Egyrészt mert különböző okokból kifolyólag nehezebben megy nekik, hogy beilleszkedjenek az egyetemi követelményrendszerbe. Az egyik azért nem tud beilleszkedni, mert nem nagyon érdekli, a másik azért nem, mert hozzá van szokva, hogy amit mondanak, azt megcsinálják és ugye frusztrálja az, hogy a hallgatók nem csinálják meg. Emellett különböző egyéb kötelezettségeik vannak, sokszor nem jöttek órát tartani. Magyarán szólva jobbnak látszott a demonstrátori rendszer. Nem véletlen, hogy Amerikában és máshol is így alakult ki.

- *Mi tartja itt éveken keresztül a hallgatókat?*

- Az egyik dolog, hogy elég sokan vannak, akik szeretnek oktatni, szívesen tanítanak. Másrészt nem néz ki rosszul a CV-ben ha volt egy ilyen demonstrátori tevékenység. Meg azért egy egyetemista számára egy tanszék belső működése mindig egy vonzó célpont, meg akarja egy kicsit belülről ismerni. Szóval én alapjában véve ilyen pozitív motívumokkal találkoztam. De mondjuk az alaplogikája ugye az volt, és most is az, hogy igyekszik a tanszék elég sokféle tevékenységet is lehetővé tenni a hallgatóknak. Mindig tanszéket mondok, mert igazából véve az első 17 évben a 20-ból, amiről beszélünk, tanszékként működött, az intézetté válás olyan sokat ebből a szempontból azt hiszem nem jelentett. Először is mindig volt

szemináriumvezetői felkészítő, tehát nem csak beeresztettük őket az órára, hanem próbáltunk nekik segíteni is. A másik dolog, hogy voltak kifejezetten szakmai programok is. Például szakmai szeminárium, vagy meghívtunk külsőket előadni, elvittük a demonstrátorokat kirándulni, tartottunk elő TDK-t. Tehát viszonylag változatos formákban programot is nyújtunk. Szerintem arányosan, mert ugye ha minden héten lenne valami, az nem lenne jó, de az sem jó, hogy ha egy évben egyszer van. És az igazság az, hogy akik az Intézet részéről ilyen demonstrátor felelősök voltak, azok általában véve kedvvel csinálták ezt a munkát és ez is sokat számít. Ezek olyan emberek, akik lelkesednek ezért a tevékenységért.

- *Mi az, amiért egyesek nem találják meg a számításukat?*

- Elég sokan vannak, tehát már a nagy számok törvénye alapján nem mindenkinek jön be ugyanaz a fajta dolog, ezt én természetesnek tartom. Nagyon egyéni én azt gondolom. Például megígérik nekik, hogy bevonják valamilyen kutatási feladatba – ez velem is előfordult például -, tehát csúszott a kutatás, és mire rákerült volna a sor, addigra lejárt a félév. Nehéz összehangolni az oktatói időbeosztást és terhelést a diákokéval. Példának okáért az oktató a vizsgaidőszakban ér rá a legjobban, tehát kutatómunkát például akkor végzünk elsősorban, a hallgató meg akkor nem szívesen venne részt. Tehát ha ez nem ér el egy kritikus tömeget, akkor nem tartom katasztrófának. Ez egy normális ingadozás.

- *Az utolsó kérdésem egy kicsit a jövőbe tekint. Most 18 éves a rendszer, nagykorú lett. Hova fejlődhet tovább?*

- Én azt hiszem, hogy az oktatás szempontjából körülbelül sínen van, nem hiszem, hogy ebben nagy változást lenne érdemes csinálni. Legalábbis nem látok ilyet előre. Ahova fejlődni kellene az tényleg a kutatásba, meg egyéb tanszéki munkákba történő bevonás. Főleg a kutatás, mert igazság szerint Magyarországon – és ez nem csak a demonstrátorokat érinti, hanem például a PhD hallgatókat is – most van kialakulóban az a rendszer, ami nyugaton évtizedek óta működik, hogy fiatalok idősebb kutatók mellett ilyen segédmunkatársi funkciókat töltenek be, ahol módszertani szempontból készítik fel őket. Ez viszonylag egy természetes forma. Egyébként én is így kezdtem annak idején negyedéves koromban, hogy egy csomó matematikai és statisztikai számítást végeztem el, kézzel szoroztam-osztottam, mindenféle ilyeneket csináltam. Viszont tökéletesen megértettem azoknak a módszereknek a lényegét, mert ha végigszámolsz egy statisztikai mintavételi problémát, vagy egy hibaképletet valódi adatokkal, abból rengeteget lehetett tanulni. Igazából véve ennek nálunk még most van alakulóban a kultúrája. Ez a PhD-seknél úgy megy, hogy közösen publikálnak a professzor meg a PhD hallgató. Ugye a professzornak jó, mert elsüt egy ötletet és a srác megcsinálja a számításokat – amire nem is ér rá és kedve sincs hozzá – és akkor van egy közös publikáció. A hallgatónak meg jó, mert bekerül egy olyan folyóiratba, ahova soha az életben nem tenné be a lábát egyedül. Nem véletlen, hogy egy holland vagy amerikai egyetemen ez teljesen természetes. Ebbe az irányba kellene nekünk is elmozdulni és ezt lehetne sokkal szervezettebbé tenni. Ez nem a hallgatókon múlik, hanem döntően azon, hogy az oktatók jobban szervezzék meg a saját munkájukat. Ahhoz, hogy együttműködj valakivel, ahhoz nagyon sok idő kell. Úgy néz ki mintha ez tiszta tehermentesítés lenne, de nem így van, mert mire elmagyarázod a hallgatónak, hogy mit szeretnél tenni, meg ellenőrzöd, kijavítod, stb. azzal rengeteg idő megy el. Megéri, csak ez nem azt jelenti, hogy onnantól kezdve az oktatónak már nem kell semmit sem tennie, hogy ott van mellette a demonstrátor. Az a szerencsés, hogyha egy évet legalább lehet együttműködni és akkor annak lehet része egy TDK például, és lehet belőle egy rendes cikk. A kutatás, mint tevékenység az annak a hallgatónak is előnyös, aki nem kutató akar lenni. Mert azért olyan ember ezen a közgazdász pályán, akinek életében nem kell elemzéseket készítenie, az ritka. És akkor ezek mind hasznos dolgok.

- *Köszönöm a beszélgetést.*

Interjú Czakó Erzsébettel – Szekeres Eszter

- *Nagyon sokat hallhatunk a demonstrátori rendszer elindulásáról, kezdetéről, hogy kapcsolódik a Tanárnő ebbe a folyamatba?*

- Történetileg a demonstrátori rendszer a tanulmányi versenyhez kapcsolódik, az első tanulmányi verseny döntőjén Chikán Attila, akkori tanszékvezető kihirdette, hogy a tanszék szeretettel várja a döntőben résztvevő hallgatókat demonstrátornak. Ebben az időben én voltam az egyik tanszékvezető helyettes, és Attila nekem delegálta a feladatot, hogy foglalkozzam a demonstrátorokkal.

- *Ez tehát azt jelenti, hogy a Tanárnő volt az első demonstrátor-felelős a tanszéken.*

- Gyakorlatilag igen, azonban az első időkben nagyon eltérő volt a rendszer. Nem szabad elfeledkezni arról, hogy 1990 májusában vagyunk, ekkor harmadik éve működünk tanszékként, és ez volt az első tanévünk, amikor oktattunk. Korábban a tanszék kutatócsoportként működött, ebből a kutatócsoporti létből csöppentünk bele egy olyan működésbe, ahol az oktatási tevékenység hihetetlenül nagy szerephez jutott. Ezzel a folyamattal párhuzamosan gondolkodtunk azon, hogy mihez kezdünk majd a demonstrátorokkal, mit fogunk velük csinálni, hogyan fogjuk velük a kapcsolatot tartani. A demonstrátorok viszonylag hosszú ideig gyakorlatilag a Vállalatgazdaságtan oktatásfejlesztésében és oktatásában segítettek nekünk. Három-négy év múlva jutott el oda a rendszer, hogy felmerült a demonstrátorok részéről az az igény, hogy ne csak az oktatáshoz kapcsolódóan csatlakozhassanak a tanszék munkájához, hanem valami más tevékenységbe is érdemes lenne részt venni. Emellett az is fontos, hogy ekkor került sor az első versenyképességi kutatásra, és voltak olyan feladatok, kutatási tevékenységek, amelyekbe bevonhattuk a hallgatókat. Ebben az időszakban is számos demonstrátorunk volt, de még nem alakult ki az együttműködés rendszerré. Ez Gáspár Judit érdeme. Erre az időszakra esett pl., és nagyon tetszett a demonstrátoroknak, hogy lementünk Lakitelekre, hogy előtérbe kerültek a kutatások, kialakultak az oktatási felkészítők és vihetek szemináriumot, illetve más tárgy oktatási feladataiba is be lehetett kapcsolódni. A demonstrátorok eltérő szakmai profilú hallgatók, és fontossá vált, hogy legyen egy közös ernyő, mely összefogja a csapatot.

- *Említette a Tanárnő, hogy nagyon korán, '89-'90-ben volt az indulás. A demonstrátori rendszer egy teljesen új dolog volt az egyetemen, vagy volt már rá példa más tanszékeken?*

- Én személy szerint nem találkoztam más rendszerrel, Chikán Attila viszont azt mondta, hogy van hasonló intézmény más tanszékeken, de az induláskor nem vettünk alapul máshol működő rendszert. Főként szakkollégiumi élményeinkre és tapasztalatainkra hagyatkoztunk.

- *Sok minden körvonalazódott már a demonstrátori rendszer kezdeteiről, mi az ami megvalósult az eredetileg elgondolt célokból?*

- Már a kezdetekben is voltak vízió vagy missziószerű elképzeléseink, amelyek azóta is megvannak, s vélhetően meg is maradnak e téren. Az egyetemen mindig is voltak és vannak különböző hallgatói öntevékeny csoportok, más egyetemekhez képest különösen nagy szerepük van ezeknek a szervezeteknek nálunk. Azt érzékeltük azonban, hogy vannak hallgatók, akiket ezek nem vonzanak, illetve más tevékenységbe is szívesen bekapcsolódnának. A hallgatói tudományos munkának szerettünk volna többek között keretet adni; hogy demonstrátorként, hosszabb együttműködés eredményeként írjanak a hallgatók nálunk TDK-t, oktassanak, tanulhassák meg másképpen a vállgazdot, másfajta ismeretekre, készségekre is tegyenek szert, mint amit „csak” egyetemistaként szerezhetnek meg. Ez volt, és azóta is ez a misszió: kínáljuk fel ezeket a lehetőségeket a hallgatóknak.

- *Jól értem tehát, hogy a hallgatókat a szakmai fejlődés lehetősége motiválja, amikor jelentkeznek demonstrátornak?*

- Arról, hogy a hallgatók miért jelentkeznek demonstrátornak épp tavaly készült el egy felmérés, a demonstrátori interjúk keretében. Az, hogy ki mit lát benne azonban egy másik történet. Mi ennek szántuk, ezt szerettük volna adni. Természetesen van visszajelzés a hallgatók részéről, hogy mit szeretnének, egyik ilyen példa, volt, amikor Judit jelezte, hogy a hallgatók nemcsak szakmai tevékenységekben vennének részt, hanem szeretnének közösségi életet is. A lakiteleki találkozók visszajelzése is mutatta, hogy ami jó ezekben az eseményekben, az az, hogy jobban megismerik egymást a hallgatók és oktatók, személyes kapcsolatok alakulnak ki, van idő beszélgetni, neveket, arcokat megjegyezni. A közösségi életre azonban egy intézeti csapat keretében sokkal limitáltabbak a lehetőségek, mint egy együttlakó szakkollégium esetében, vagy folyamatosan közös, határidőre készülő projekteken dolgozó szervezetek, öntevékenységi csoportok életében. A mi projektjeinkre általában az a jellemző, hogy kisebb kör dolgozik együtt.

- *Van-e arról információjuk, elképzelésük, hogy aki nem találja meg itt a számítását, miért morzsolódik le idővel a csapatból?*

- Fontos szem előtt tartani, hogy a demonstrátori rendszer önkéntes alapon működik, és jelentős kezdeményezést és öntevékenységet várunk el a hallgatóktól. Érdemes néhány évente megnézni, hogy az intézet és a mindenkor hallgatók elképzelései találkoznak-e egymással, hiszen 4 évente az egész demonstrátori gárda kicserélődik.

- *Az intézet tehát egy lehetőséget kíván adni, amivel viszont a diákoknak élniük kell.*

- Igen. A rendszer erősen épít az öntevékenységre, nagyfokú önállóságot vár el a hallgatóktól, természetesen néhány rásegítő mechanizmus mellett. Ez a demonstrátori rendszer egyik nevelési célja is, hogy tessék saját lábra állni. Még egy esetet meg lehet említeni, amikor arról beszélünk, hogy miért morzsolódnak le a hallgatók: A diákok nagy része más öntevékeny csoportban is szerepet vállal, és sokszor megfigyeltem, hogy projekteken gondolkoznak a hallgatók. Egy-egy terület érdekli őket a demonstrátorságon belül, kipróbálják azokat a lehetőségeket, amik számukra érdekesek, és szerencsét próbálnak máshol (is). Azt hiszem, ez természetes, s nincs ezzel semmi baj, a mi célunk az, hogy sok mindennel megkínáljuk a hallgatókat, ők válasszanak a lehetőségek közül, és amíg itt vannak demonstrátorként addig kölcsönösen értelmes tevékenységeket, kereteket tudjunk találni.

- *Mi a legkedvesebb élménye a demonstrátorokkal kapcsolatban, amennyiben lehet egyáltalán kiemelni egyet a sok-sok közül.*

- A legkedvesebb élményem... Hú, ez nagyon nehéz kérdés. Már nagyon-nagyon sok van. A demonstrátorok aranymondásaiból is számosat tudnék idézni. Azért amit mégis kiemelnék, az egyik legkedvesebb élményem a bolognai rendszerre való felkészülés. A vállgazd-ot oktató és frissen felvett demonstrátorokkal 2005 szeptemberében ültünk a 129-ben és egyik oktatási projektként felvázoltam, hogy ebben a félévben találkozunk nyolcszor, áttekintjük Vállalatgazdaságtan könyvet, szeretném, ha újra elolvassák, véleményeznék az I. évfolyam számára történő átíráshoz, és ezzel felkészülnének arra is, hogy következő szeptembertől oktatnak. A következő tanév ugyanis két évfolyam oktatásának kihívását mérte ránk, amiben szerettem volna tőlük segítséget kérni. A tekintetek, különösen a frissen felvett harmadévesekén, lehetett látni, hogy ez az ember meg van örülve, szó se lehet róla. Akik azonban ott ültek, azokból a legkiválóbb szemináriumvezetők váltak. Emlékszem, ahogyan egymás mellett ültek; s van olyan, aki még mindig demonstrátor. Az a hitetlenség, ami annak szólt, hogy harmadévesen, ők szóljanak bele a könyv átírásába és oktassanak szeptembertől?! Lehetett látni, hogy nem hitték el, hogy képesek erre. Az egyéb tanulási élményeik mellett végül azt is megtapasztalták, hogy vannak/lehetnek olyan

dolgok, amik bár nem életük fő sodrait jelentik, de egy 3-4 éves projektként életre szóló élményt nyújthat nekik az egyetemi tanulmányok mellett.

- *Már felnőtt életkorba lépett a demonstrátori rendszer, sok változást, formálódást átélt. Merre tart most, mi a célja, kell-e változtatni?*

- Ahogyan már szó volt róla, vízió, missziószerű jövőképünk van a rendszerrel: az egyetemi oktatás szerves részét képezi. Az egyetemi oktatás szerintünk nem arról szól, hogy a tanteremben leadjuk a tananyagot, a hallgató vizsgaidőszakban megtanulja, majd pedig levizsgázik. Ezek az évek arról is szólnak, hogy mást is csináljanak a hallgatók, hogy a középiskolás tanulástól eltérő, egyáltalán nem tanulási formáknak tűnő projekteken tevékenykedjenek, és mi ehhez szeretnénk hozzájárulni, lehetőséget adni. Azt gondolom, hogy erre mindig is igény lesz. Mindig lesznek olyan hallgatók, akiket nem elégít ki az, papírt szereznek a jó nevű, nemzetközi reputációval rendelkező Corvinus-ról. A mi célcsoportunk azok a hallgatók, akik olyan érdekes és értelmes tevékenységet keresnek maguknak, amit az általunk felkínált lehetőségek között megtalálnak, és vonzónak is találhatnak. Véleményem szerint mindig kell, hogy legyenek ilyen hallgatók, és szerintem lesznek is. Az igényes szakmai munka, aminek egyik alappillére a demonstrátorság, reményeink szerint mindig ott lesz az egyetemi oktatásban. Ezt lehet talán az intézet egyik „alapvető céljaként megnevezni”.

- *Köszönöm a beszélgetést.*

2. Tanulmányi versenyek, mint a demonstrátorság kapuja

Oktatói szemmel

Vállalatgazdaságtan tanulmányi verseny – Kozma Miklós

Miről szól a Vállalatgazdaságtan tanulmányi verseny? A napokban Márait olvastam: „Végül is tudnod kell, hogy mi volt dolgod a Földön... Egyetlen dolgod, létezésed egyetlen értelme a Földön, hogy megismerjed az emberi és a világi dolgok igaz természetét, az emberi és világi tünemények összetartozását...” Emberi és világi? Álmod és racionalitás? Érzések és üzlet? Önmegvalósítás és alkalmazkodás? Lehetőség és kényszer? Jó és rossz? Vállalatgazdaságtanból akarva-akaratlanul kószolgatjuk ezeket a kérdéseket. Ki-ki a maga élményvilágával, küldetéstudatával vagy éppen bizonytalanságával kérdéseket és válaszokat visz be az óráira, amivel alakít valamit a diákok kétkedően kíváncsi figyelmén, életigenlésén.

A tárgy oktatásának sikere száz meg száz diákot vesz rá évente arra, hogy induljon a tanulmányi versenyen, amely talán egyetemünk legnagyobb létszámú üzleti versenye. Vannak, akik komolyan gondolják, hogy boldogulásukhoz nem csupán szakismeretek elsajátítása, hanem készségek, képességek és látásmódok, önismeret és döntési képesség, kitartás és elszántság próbatételei szükségesek. Vannak, akik bizonyítani akarnak maguknak, szüleiknek, tanáraiknak, hogy többet és jobban akarnak tanulni, teljesíteni, mint az átlag. Ők vesznek részt a verseny döntő fordulójában. Szervezőként nekik szeretnénk megadni ezt az élményt, ezeket a lehetőségeket, kihívásokat. Éljen vele, aki éhes erre, aki tudja a maga hasznára fordítani a többletmunka, sok-sok küzdelem és élmény gyümölcsét. Mi, szervezők, ezért dolgozunk, ahogy az egyre változó, színvonalában igényesebb üzleti és egyetemi közeg elvárásaira igyekszünk felkészíteni a diákokat.

S hogy mi az eredmény? Érdemes összegyűjteni, hol vannak most azok, akik az elmúlt 15-20 évben a tanulmányi verseny döntősei voltak. Akik büszkéek voltak a győzelemre és azok is, akik talán csalódtak, hogy lemaradtak a dobogóról. Hosszabb távú boldogulásukhoz talán a mi munkánk is hozzá tett valamit. Ha sokat nem is, de talán egy-egy üzenetet, mintát jó időben. Talán. És ha szabad hozzátennem: mi, szervezők bizonyosan sokat tanultunk ezekkel a kivételes gondolkodású és törekvő fiatalokkal való szoros együttműködésből. Sokat tanultunk. Köszönjük.

Hallgatói szemmel

Címszavak és gondolatok a Vállalatgazdaságtan tanulmányi versenyről – Tamás Adrienn

Hol jártunk?

Kirándulásunk második napján ellátogattunk az ÖBB Railcargo 2007 nyarán felújított bécsi székházába.

A harmadik nap a Bosch bécsi regionális központját látogattuk meg.

Míg végül csoportunk utolsó kirándulásán a NÖM AG badeni tejüzemét látogatta meg.

Kivel beszéltünk?

Az ÖBB Railcargonál először az autóipari és nyersanyag csoport vezetője, Peter Vanek tartott prezentációt a 100%-ban az osztrák kormány tulajdonában lévő cégről.

A Boschnál Birgit Fischer, a Personal Department munkatársa, Mr. Stuphann, a Sales Department munkatársa, Mr. Mansbach, a Fejlesztési osztály vezetője és Ms. Klébel, Controlling vezető tartott prezentációt.

A NÖM AG-nél Alfred Berger (CEO) és J. Zöchling részlegvezető tartott előadást.

Mit láttunk?

A Railcargonál megnéztük a központi irodát és a központi rendező-pályaudvart.

A Boschnál az osztrák központot, míg a NÖM AG-nél a badeni tejüzemet láthattuk.

Mi érdekeset hallottunk?

A Railcargonál Peter Vanek a cég stratégiájáról beszélt. Vanek úr dinamikus előadásmódja, megnyerő személyisége mintegy ellentéte volt a rendező-pályaudvar „sötét szobája” (ahol a hatalmas kijelzőablák fénydiódái világítottak csupán) munkájának. Mintha a jelenből a múltba sétáltunk volna. A pörgős tempójú vállalatvezetői központ és az áporodott levegőjű állomás lelassult munkatempója feltűnő volt nekünk. Megtudtuk, hogy az ÖBB Railcargo célja egy kelet-európai „szövetség” létrehozása, a Kelet-Európa felé történő terjeszkedés. Bepillantást nyerhettünk a gyakornoki programba is, amely egy öt állomásos rotációs program a jelentkezők számára. Délután elkísértek minket Ausztria legnagyobb rendező pályaudvarára, ahol a vasúti szállítmányozás műszaki hátterébe kaphattunk bepillantást.

Másnap a Bosch ausztriai központjában voltunk, két kisfilmet is levetítettek és meghallgattunk egy prezentációt is, amelyben Mr. Stuphann hangsúlyozta a kutatás-fejlesztés fontosságát. A kérdéseinkre adott válaszai meggyőztek hozzáértéséről, és kíváncsiságunkat is kielégítették. A stratégia gyakorlati oldalát is megtapasztalhattuk, amikor végigkísértek minket a Bosch fejlesztési részlegén. Mr. Mansbach a Bosch irodában hagyományos prezentáció helyett körbevezetést tartott, megnézhattunk néhány tesztelés alatt álló gépkocsit, a kutatók, szoftverfejlesztők titkos szobáit. Meggyőzően tisztában volt a fejlesztési feladatok gazdasági célkitűzéseivel is a műszakiak mellett.

Utolsó nap, a NÖM AG tejüzemében egy általános iparági ismertető után végigkísérhettük a teljes gyártási folyamatot a pasztörizálástól a raktározásig. Mr. Berger egy informális, ám ennek ellenére is érdekes prezentációt tartott. Csoportunk véleménye egyöntetű volt a felsővezetővel kapcsolatban: „Arrogáns, a szó jó és rossz értelmében.” Mély benyomást tett ránk lendületes beszédstílusa, kompetenciája.

Mit értettünk meg jobban?

Egyfajta jelmondatként is értelmezhetjük a NÖM AG-nél előadást tartó Alfred Berger szavait: „If you feel local, you can't act global.”

Mind a tejüzemnél, mind a Boschnál nagy hangsúlyt fektetnek az innovációra, amely a tartós piaci előnyt biztosíthatja. Továbbá a logisztika központi szerepéről, fontosságáról is megbizonyosodtunk. Összességében azt a tapasztalatot vonhatjuk le, hogy egy sikeres vállalatnak rendelkeznie kell a következő három tulajdonsággal: rugalmasság, kreativitás és innováció.

Színek

A Railcargonál a legmeghatározóbb egyértelműen a piros szín volt.

A Boschnál a szürke szín demonstrálta, hogy egy mérnök vállalatot láthattunk.

A NÖM AG-nél a fehér szín dominanciáját figyelhattuk meg.

Hangok

A Railcargonál a vasúti kocsik zaja, a fékgombok monoton kattogása volt meghatározó.

A Boschnál a csocsóasztal hangja volt jellemző, míg a NÖM AG-nél a gyártósor alapzaja.

Tevékenységmenedzsment tanulmányi verseny – Ondok Renáta

Tavasszal hirdették meg a Tevékenységmenedzsment című tárgyat, mely a Vállalatgazdaságtan Intézet szárnyai alá tartozik. Korábbi ismereteim során is érdekesnek tartottam a logisztikát, az Intézet demonstrátoraként pedig már az elejétől egy kicsit a sajátomnak is éreztem a tárgyat. Sokkal kötetlenebbül tudtam viszonyulni hozzá, mivel ismerős oktatók és ismerős demonstrátorok kezei közé kerültem.

A tantárgyból szervezett tanulmányi versenyről az évfolyam már az első előadások egyikén értesült. Háromfős csapatokat kellett alkotni, s két fordulóban illetve egy prezentálással bizonyítani, hogyan tudjuk alkalmazni a megtanult elméletet. A korábbi Vállalatgazdaságtan tanulmányi versenyen elért siker, valamint a demonstrátori munka miatt úgy gondoltam, nemcsak hogy szeretnék, de talán kötelességem is jelentkezni erre a versenyre. A csapattársaim egy másik vállgazd demonstrátor és korábbi tanulmányi verseny döntős, valamint egy nagyon megbízható, lelkes csoporttársam lettek.

Az első fordulóban egy termelésoptimalizálási, Harvard Business School-os esettanulmányt kellett megoldanunk. Az innen továbbjutókkal együtt, egy vállalatlátogatást követően, a Játéksziget Kft. raktári folyamatainak fejlesztése volt a feladatunk, mint egy rosszul strukturált probléma elemzése, s a megoldási javaslat kidolgozása. A második fordulótól kezdett igazán izgalmassá válni a feladat, hiszen itt már jobban használhattuk a kreativitásunkat és a logikánkat is. Megoldásunk talán túl kreatívvá is sikerült, mivel a zsűri a szóbeli prezentáció után elmondta, a megvalósítás szinte teljes reformot igényelne a vállalat raktárán belül, így az költségesebb is lenne. Mivel a megvalósíthatóság is szempont volt a zsűri értékelésében, a harmadik helyet sikerült megszereznünk, de elégedetlenek egyáltalán nem voltunk, hiszen jól éreztük magunkat a verseny során, s egy új területet sikerült jobban megismernünk, valamint persze készségeinket fejlesztenünk.

A verseny első három helyen végzett csapata a harmadéveseknek szervezett Értékteremtő Folyamatok Menedzsmentje tanulmányi verseny első három csapatával, június végén egy négynapos tanulmányi kiránduláson vehetett részt, melyet Pécsen szervezett meg a Tanszék. Ez alatt a néhány nap alatt rendkívül színes programokban vehettünk részt, melyben helyet kapott Pécs gyönyörű belvárosának megismerése és további kulturális jellegű programok, de tartalmas szakmai rész is. Látogatást tettünk a Brittitish American Tobacco Hungary, az Elcoteq Magyarország Elektronikai Kft., a Pécsi Sörgyár és a Zsolnay Porcelán Manufaktúra Zrt. üzemébe is, mely helyeken különböző logisztikai folyamatokat ismerhettünk meg. Biztos vagyok benne, hogy a sörgyártás rendkívül látványos folyamata különösen emlékezetes marad minden résztvevő számára. A Zsolnay porcelánüzemben pedig idegenvezetőnknek köszönhetően megismerhettük nemcsak a csodaszép épület történetét és értékeit, hanem a gyártás és festés mozzanatait is, valamint információkat kaptunk a vállalat nehézségeiről, és a képzőművészek utánpótlásának biztosításáról.

A kulturális programok közé tartozott a villányi Bock Pince látogatása, mely a környék egyik legnevesebb pincészete, borai a legjobbak közé tartoznak. Itt sétát tettünk a jól felszerelt, legmodernebb technológiákat alkalmazó pincében, majd meg is kóstoltuk, méltán híres-e a Bock család bora.

Tevékenységmenedzsment tanulmányi verseny 2008, Pécs

FESTO

RICHTER GEDEON

HUNGAROPHARMA

BI-KA

Az együtt eltöltött idő alatt, úgy gondolom, nagyon jó közösség alakult ki a csapatokból, mivel hasonló érdeklődési körű emberek kerültek össze néhány napra. A csapatot kísérő tanszéki oktatók közvetlensége, a közös grillezés, a foci EB döntőjének kollektív végigszurkolása pedig tovább erősítette a közösségi szellemet. Az ellátásra panaszt még véletlenül sem tudnék találni, ezen túl pedig a szervezés is nagyon igényes volt, a tartalmas programok gondos válogatás és munka eredményéről tanúskodtak.

Úgy gondolom, hogy az, hogy immár második éve vagyok demonstrátor, hozzájárult ahhoz, hogy a verseny során megálljam a helyem mind szakmailag, mind pedig a prezentálás során. Egyben biztos vagyok abban is, hogy a tanulmányi versenynek és a kirándulásnak köszönhetően olyan hasznosítható tapasztalatokkal gazdagodtam, melyeket a későbbiek során is fel tudok majd használni akár a demonstrátorként való oktatásban, akár pedig a munkahelyemen. S hogy mindezt kellemesen eltöltött idő alatt sikerült megszereznem, az nagyban az Intézetnek köszönhető. Szerintem ezek az élmények erősítenek meg minket abban, hogy tanulmányi versenyen legközelebb is érdemes indulni!

3. Elődemonstrátori mozaik

Oktatói szemmel

Felkészítő – Kazainé Ónodi Annamária

A 2007/2008-as tanévben indítottunk külön vállalatgazdaságtan felkészítőt elődemonstrátoraink számára. Kéthetente találkoztunk, s egy-egy felkért tanszéki kollega tartott előadást egy-egy témáról. Oktatásmódszertani kérdések megtárgyalásával indítottunk, majd a vállalatok társadalmi felelősségvállalása, vállalati stratégia, piaci környezet, vállalati pénzügyek, mint kiemelt területek megtárgyalása következett. A félévet a hospitálási tapasztalatok összegzésével zártuk. (Demonstrátorainkat arra ösztönözzük, hogy minél több kollegánk vállalatgazdaságtan óráját látogassák meg hospitálási célból, ezáltal minél több oktatási stílussal ismerkedhessenek meg, és tudatosan figyeljék a különböző oktatásmódszertani eszközök alkalmazását.)

A 2008/2009-es tanévben a felkészítő rendszerét interaktívvá tettük, sokkal nagyobb mértékben támaszkodva a demonstrátorok aktivitására. Általánosságban az aktív tevékenység mindig vonzóbb a fiatalok számára, mint egy bármilyen magas színvonalú felkészítő előadás meghallgatása, ha nincs mögötte megfelelő motiváció. Tanár szakos egyetemi hallgatóként a személyes tapasztalatom az volt, hogy a mikrotanítás (a csoporton belül egymásnak tartottunk egy 20 perces órát, majd visszajeleztünk egymásnak, kiértékelünk a „tanárunkat”) nyújtott a legtöbb segítséget, és az ott kapott visszajelzések segítettek legtöbbet az oktatási stílusom „fejlesztésében”. A korábbi személyes tapasztalataimra, és a vélt hallgatói igényekre alapozva, a felkészítő rendszerét ötvöztük a mikrotanítással. A legfontosabb célom az volt, hogy mindenki kipróbálhassa magát az oktatásban, személyes tapasztalatokat szerezzen e téren, s mindezt egy nagyon barátságos közegben. Ennek megfelelően a félév elején megegyeztünk abban, hogy ki melyik alkalommal, milyen témakörben fog egy 20 perces órát tartani a többieknek. A kérésem az volt, hogy vagy saját készítésű feladaton, vagy konkrét példákon keresztül történjen egy-egy témakör feldolgozása. A feladat nem volt egyszerű, de nagyon sok ügyes megoldás, és sok jó (későbbi vállalatgazdaságtan oktatásban is használható) feladat született.

Csupán néhány példát említve: a kínai tejpor botrányon keresztül beszéltünk a vállalat érintettjeiről, és a vállalat társadalmi felelősségvállalásáról; nemcsak az iparágelemzésbe, hanem a haltermelés titkaiba is bepillantást nyerhettünk; ízelítőt kaptunk abból, hogy hogyan lehet az innováció alapfogalmait rengeteg példán keresztül színesen, élvezetesen felvezetni; s az emberi erőforráson belül a stressz kérdéskörét világították meg „tanáraink”. Egy-egy témakört általában két demonstrátor dolgozott fel, és közösen adták elő. Úgy gondolom, hogy ezek a mikrotanítások nagyon sok területen hasznosak voltak. Maga a felkészülési folyamat azt jelentette, hogy még jobban el kellett mélyülni egy-egy témában, és oktatásmódszertani kérdéseken kellett gondolkodni. Hogyan valósítsam meg az ötletemet? Mindenki a saját bőrén tapasztalta, hogy nem is olyan könnyű megfelelő, órán feldolgozható cikket találni, vagy egy feladatot kitalálni. Az esetleges tárgyi tévedések kijöttek, és pontosításra kerültek. Többen megcsillogtatták fantasztikus előadáskészségüket és egyéniségüket. A „tanároknak” történő visszajelzés fontos részét jelentette ezeknek a felkészítő foglalkozásoknak. Nem csak én, hanem a demonstrátorok egymásnak is visszajelezték, elmondták véleményüket. Nagyon fontos oktatásmódszertani kérdéseket vetettek fel maguk a demonstrátorok: hogyan motiváljam a hallgatókat? Hogyan érjel el, hogy csend legyen és figyeljenek? Időnként meglepve tapasztaltam, hogy mennyire ügyes megoldásokat alkalmaznak profi módon a mikrotanításban résztvevő demonstrátoraink. Nekem mindenképpen pozitív élmény volt ez a félév.

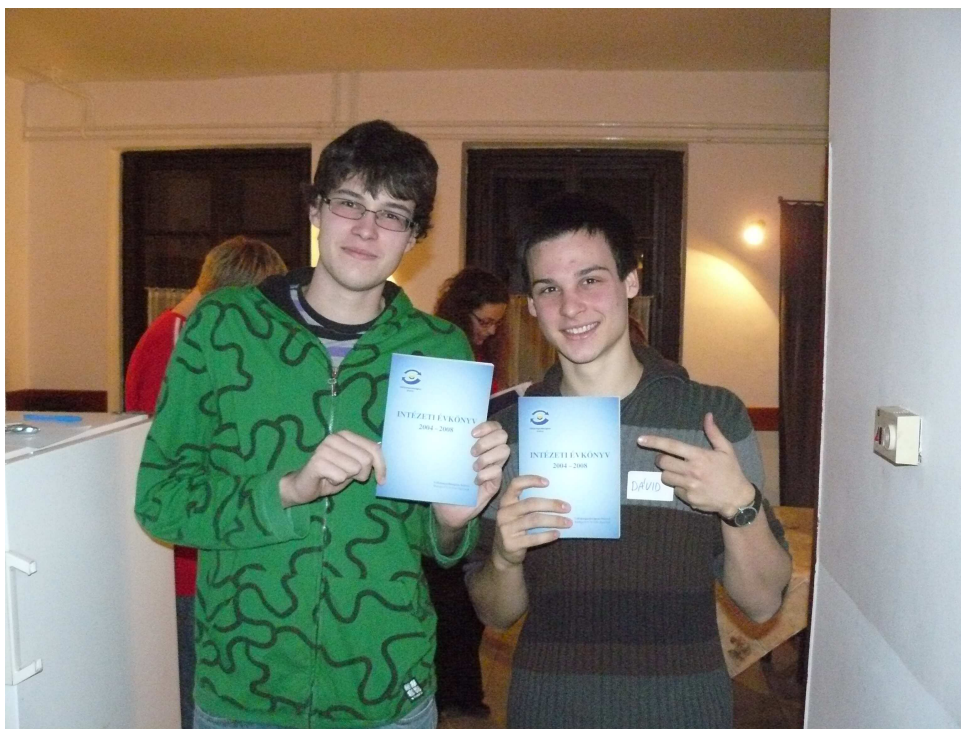
Elődemonstrátorokról elődemonstrátoroktól

Beszámoló – Szabó Dániel

A 2007/2008-as év Vállgazd verseny döntőseként meghívást kaptam az intézettől elődemonstrátori munka folytatására. Nagy örömmel fogadtam a felkérést, hiszen az első félévben – amikor még csak ismerkedtünk a közgázzal és az itteni tárgyakkal – tanultak közül a Vállgazd az egyik kedvencem volt. Még szeptember elején felkerestem régi szemináriumvezetőmet és megbeszéltük, hogy az őszi félévben hospitálok egy másik volt hallgatójával együtt az emelt szintű szemináriumi csoportjában.

Reméltem, hogy a Tanár úrral karöltve a félév során a hallgatókkal sikerül megszerettetni a tárgyat, véleményem szerint ez sikerült is. Hogy én és Dávid mennyiben tudtunk ehhez hozzájárulni? Mivel még csak elsőéves demonstrátorok vagyunk mind a ketten, nem tanítottunk rendszeresen, hanem az évközi számonkérések meglévő feladatsorait igazítottuk az új Vállgazd könyvhöz. Egy alkalommal kipróbálhattuk magunkat oktatói minőségben is, az innovációról szóló fejezetet dolgoztuk fel és prezentáltuk a csoportnak. Teljes mértékben jogosnak érzem, hogy egyelőre nem kaphattunk nagyobb szerepet az órák során, a következő évben, amit szintén VG demonstrátorként szeretnék kezdeni, majd aktívabban szeretnék részt venni az órák menetében.

Szerintem a félévben sokat fejlődöttünk köszönhetően Kazainé Ónodi Annamária felkészítő tréningjének és a sok VG szemináriumnak a hatására, amikre bejártunk. A könyvet is igen alaposan átolvastuk, ami mellett, hogy a jelenlegi tárgyainkhoz is nagy segítséget nyújtott, végre eloszlatta azokat a szürke foltokat, amik még Vállgazd tanulmányaink során a tárggyal kapcsolatban keletkeztek. Fél év távlatából visszatekintve úgy érzem, hogy megérte befektetni az energiát a demonstrátori feladatokba.

Miért jelentkeztem vállgazd elődemonstrátornak? – Zsinka Edit

Emlékszem, azon a nyáron, amikor felvettek a Közgázra, a tanévkezdés előtt felsőbb éves ismerőseimmel beszélgettem arról, hogy mi vár rám itt, a Közgázon, milyen tárgyakhoz lesz szerencsém (vagy éppen balszerencsém...). Azt találgattam, vajon mi lehet a különbség a mikroökonómia és a vállalatgazdaságtan című tantárgyak között, hiszen mind a kettő a vállalatról szól, gondoltam akkor, az akkori tudatlansággal. Szerencsére Balogh Ákos Gergelynek és Herdics Andi demonstrátoroknak köszönhetően elég hamar kitisztult a kép, megszerettem a Vállgazdot, érdekesnek találtam az órákat, Chikán tanár úr előadásai pedig a dugig telt IV-es előadóval szintén figyelemfelkeltőek és hasznosak voltak. Elsőévesekként itt kaphattunk először valamilyen átfogó képet az üzleti világról, a vállalatok működéséről, már nem tűnt olyan távolinak az a gondolat, hogy egyszer én is ilyen helyen fogok dolgozni. Aztán valahogy a Vállgazd kis időre elfelejtődött, hiszen a szakom (pénzügy és számvitel) inkább más dolgokra, területekre fókuszál, előtérbe kerültek a matekosabb tárgyak.

Szerencsére választhatóként fel lehetett venni a Döntési technikák című tárgyat, érdekesnek hangzott, így éltem a lehetőséggel. Nem mondom, hogy az összes hétfő reggel 8 (!!!) órakor kezdődő előadás aktív résztvevője voltam, de a szemináriumokat látogattam, megismerkedtem a Döntéelmélet nagy bölcsességeivel☺. Mindig érdekelt, mi alapján döntünk, miért nem tudunk, tudnak az emberek racionálisan, optimálisan dönteni, akár az egyén, akár a társadalom szintjén (pedig látszólag minden olyan egyszerű a matematika nyelvén..). Mi befolyásol, amikor döntéseket hozunk, a szavazásokat hogyan manipuláljuk? Az ezerszer végiggondolt racionális(nak tűnő) döntések hatékonyabbak, mint a zsigeri, egy pillanat alatt születő döntések? Ehhez hasonló kérdésekre kaptunk választ Zoltayné Paprika Zita tanárnőtől, mindezeket üzleti környezetben vizsgálva

Az intuitív és a racionális döntéshozatal témaköre megragadta a fantáziámat, TDK-t írtam a témáról, konzulensemnek Paprika Zita tanárnőt felkérve. A TDK írás közben elgondolkoztam azon, hogy milyen lenne a tanárnő tanszékén demonstrátornak lenni és arra jutottam, hogy jó lenne.☺ Így beadtam a demonstrátori pályázatot másodévesként. Nyár végén levelet kaptam: Kedves elődemonstrátor!...

Milyen kutatásokban vettem részt elődemonstrátorként?

Még a TDK írás alatt Zoltayné tanárnőt elkísérhettem egy előadásra, az Implicit Labor Tudományos Egyesület szervezésében, ahol megismerhettük Dezső Linda pszichológust. Az előadás nagy kérdése volt: a menedzserek hogyan fejleszthetik intuitív döntéshozó képességüket, mikor hagyatkozhatnak megérzéseikre? Az idő szorításában dolgozó üzletembereknek ez természetesen kulcskérdés, így a téma kutatásának abszolút van létjogosultsága.

Így, ennek a tanévnek a szeptemberében Zoltayné tanárnő felállított egy kutatócsoportot, amelyben rajta kívül szerepel Dezső Linda és néhány demonstrátor. Az első félév a kutatás fókuszának kitalálásával, a téma körbejárásával, anyagok elolvasásával telt, mostanában konkretizálódott a feladat, az Iowa gambling nevű kísérletet szeretnénk lefuttatni, jelenleg ennek tanulmányozásával foglalkozunk és még ebben a tanévben szeretnénk lebonyolítani.

4. Demonstrátori életpálya – Mi(t)ért és mit jelentett a demonstrátorság?

Oktatói szemmel

Demó-memó – Juhász Péter

Láttál már gazdasági minisztert ultizni? No és neves vezetési tanácsadót pörköltet főzni? Ültél már vezérigazgató Jaguárjában? Semmi gáz, ez valóban keveseknek adatik meg: ha egész életedben nagyon keményen és sikeresen dolgozol, és kivételesen szerencsés is vagy, akkor talán elérheted, hogy annyira a bizalmába fogadjon egyikük-másikuk, hogy bekukkanthatsz hivatalos életük színpalái mögé is. A másik út az, hogy demonstrátor leszel.

Persze lehet, hogy téged nem izgat az ilyesmi. Hideg, racionális „hol-jó-ez-nekem” érveket akarsz hallani, hiszen az idő pénz, márpedig a demonstrátor leginkább időigényes feladatokat kap. Nos, hát ne várj hiába: ha valaha is megfordult a fejedben, hogy tanítani akarsz valahol vagy kutató legyél, ez a legjobb módszer, hogy kipróbáld még mielőtt rossz vágányra tévednél. Ha pedig még erre sem gondoltál, itt a végső, tuti nyerő érv: a demonstrátorság az egyetlen garancia arra, hogy az intézet bármelyik tárgyát bármelyik tanárnál felvehesd, még akkor is, ha a keretlétszám már rég betelt, no és arra, hogy kereten felül csatlakozhass egy gyárlátogatáshoz.

Hát igen, ennyi, sajnos azt nem ígérhetem, hogy egy körömhegynyi kedvezményt is kapnál valamilyen követelményből, vagy bármilyen előnyöd lenne valamilyen vizsgán. Az viszont biztos, hogy itt addig piszkálnak majd, míg valóban írsz egy tényleg jó TDK-t. (Gyengébb önfegyelműeknek ez sem elhanyagolható, pláne, ha szakkoliban vagy a PhD felvételi miatt előbb-utóbb úgymis muszáj lenne írnod egyet.)

Ó, igen, most jut csak eszembe: közben arra leszel kényszerítve, hogy hasonszörűekkel együtt dolgozz, megismerd az egyetemi oktatás rendszerét és olyan részleteit, amibe normál hallgató nem láthat bele. Kapcsolatot építhetsz az alattad és feletted lévő évfolyamok demóival és az intézet oktatóival, ami aligha jön rosszul a későbbi karriered során. (Sőt szokott lenni pár hasznos tippjük az egyetemi élettel, tárgyakkal, oktatókkal, szakokkal kapcsolatban is.)

Én annak idején kaptam így kisebb fizetős munkákat, kölcsön szakkönyvet, társszerzőséget egy szakmai cikknél (néztek is nagyot az első munkahelyemen), meg pár ingyen fuvart. Engem meg hívott már volt demonstrátor például azért, hogy ajánljak neki szakkönyvet Excel programozáshoz, javasoljak új munkatársat csapatába, keressek neki új állást, sőt azért is, hogy menjek el az esküvőjére. Volt, aki azért keresett meg, hogy megkérdezze, tényleg olyan jó volt-e szóbelin a felesége, vagy csak rá tekintettel adtam ötöst (a nevük nem is egyezett, ma se tudom, honnan kellett volna tudnom, ki ő), sőt kérdezte egyikük már azt is, milyen kiságyat érdemes venni születendő gyermekének. Szóval csupa száraz, hivatalos, szakmai dolog, semmi magánélet és bizalmaskodás.

Igen, persze, vannak olyan apróságok is, mint a demonstrátorok szokásos kiválasztására használt tanulmányi verseny, amelyik végén a díj egy szakmai út. De erre ne hajts, ha már jártál mosószergyárban, ha nem vagy kíváncsi egy szálloda működésére, ha unalomig ismered az olajfinomítókat, és ha nem izgatnak a teljesen automatizált raktárbázisok halandók elől elzárt részei (vagyis az egyetemi tananyag a gyakorlatban). Ezeket simán pótolhatod, ha a megfelelő iparágba mész dolgozni. Ja, hogy az összes iparágban nem tudsz egyszerre dolgozni? Hát akkor talán ezt az érvet se húzd ki olyan gyorsan, pláne, ha még csak eztán döntöd el, merre tovább.

Végül, ha még ez sem lenne elég, itt a kegyelemdöfés: hol találsz te még egy olyan helyet, ahol mindenféle apropóval (évnyitó értekezlet, demonstrátori találkozó, karácsonyi vacsora) annyit és olyan jókat lehet enni és inni, mint itt? Ráadásul közben még azt is megtudod, hogy tele a világ (és az egyetem) volt demonstrátorokkal (kapcsolati tőke!), akik aligha írnának ilyen visszaemlékezéseket, csak azért, hogy téged átrázzanak.

Demonstrátoroktól – demonstrátorokról

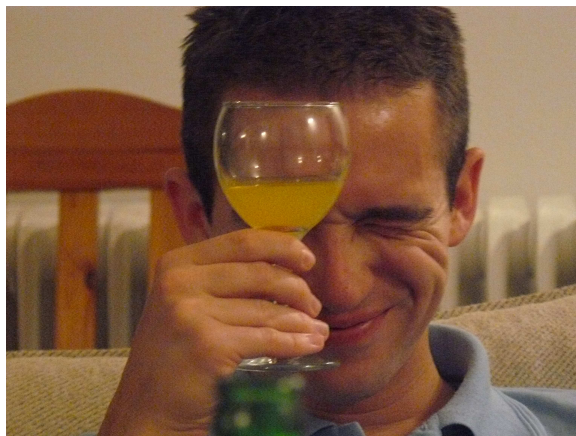
Emlékek, töredékek – Balogh Ákos Gergely

Veres Pálné utca

Veres Pálné utca, a Veres Pálné Gimnáziumról félig leválasztott épület. Hosszú évek alatt rögzül bennem ez a hely, a kívül téglá, belül kissé kopottas campus-egység. Itt várok (egy kicsit aggódva) a szűk folyosón, harmadik szemeszterem utolsó vizsganapján, hogy Tátrai Tündétől és Neményi Mátétól megkapjam a vállgáz jegyem, s kiderüljön, jó ötlet volt-e az utolsó pillanatra halasztani az uv-t. Járok ide szemináriumvezetői felkészítőkre és demonstrátori találkozókra – a főépület előadóit nem számítva, talán egyetlen teremben sem töltöttem annyi időt az egyetem alatt, mint a VP129-esben, Czakó Erzsébettel és Gáspár Judittal. Az olvasóteremben, vagy éppen valamelyik tanszéki irodában tartjuk fogadóóráinkat és jegybeírásainkat Erdélyi Imivel, Gecse Gergővel, Herdics Andival, Nagy-György Zolival, Neményi Mátéval, Mudri Gyurival és Tátrai Tündével. És mindig nagyon szeretek órát tartani úgy, hogy az ablak alatt gimnazisták fociznak.

Lakitelek

Az udvaron állunk, süt a nap, ki-honnan-jött alakzatba, vagy éppen szenioritási rangsorba rendeződünk (Gyurival évről évre húzunk el a mezőnytől). Fürdünk a Tisza-holtágban, ami épp csak addig elviselhető hőmérsékletű az őszi Alföldön, amíg legalább egy kis nap éri az embert a vízben. Mosogatással és beszélgetésekkel épül a közösség, verbálisan váltunk oktatási rendszert, és nem jut mindenkinek privát ágy.

Szemináriumok

A kétszer 75 (majd 80) perc nagyon rugalmas, meglepően rövid, és végeláthatatlanul hosszú is tud lenni. Évről évre küzdök a 35-40 új névvel és arccal, változó sikerrel. Csoportjainkat néha egy-két okos és magabiztos hallgató dominálja, mögöttük a csendes többség, máskor szinte mindenkinek van mondanivalója. A másodéveseknél néha már visszaköszön az egyetemi nihil, miközben elsőéves diákjaink tele vannak tűzzel: előfordul, hogy olyan üzleti modellel állnak elő a csoportmunkájuk végén, amiből csak úgy sugárzik az erő. A szemináriumokon a vendégelőadók és az egész órás játékok aratják a legnagyobb sikert.

Több mint neptun kód – Magonyi Erika

A tanár bejött az órára és felugrott az asztalra.

Miközben ezt a látványos bemutatkozást figyeltem, addig a szomszéd teremben Báthory Zsuzsanna és Árvai Tibor tartott órát az ismerőseim nagy részének. Nagyon szimpatikusak voltak nekik, és azt ajánlották, hogy jelentkezsek át én is. Óra után az első utam a titkárságra vezetett, hogy tegyenek át a másik csoportba. Ezt nem volt egyszerű elintézni, de végül sikerült. Azóta is nagyon hálás vagyok Gábiel Zsuzsának!

Időközben aztán kiderült, hogy csak azért mert egy tanár az asztalra ugrál, attól még remek órákat tarthat, és bizony nála is lehet ötöst szerezni ebből a 8 kredites tárgyból, de azért mégsem így alakult volna az életem, ha akkor abban a csoportban maradok

Zsuzsi és Tibor az élvezetes órák szüneteiben arra biztattak bennünket, hogy induljunk el a vállalatgazdaságtan versenyen. Megfogadtam a tanácsukat, az ELMŰ villamosenergia-piaci liberalizációval kapcsolatos stratégiájáról írtam dolgozatot. Tovább is jutottam, de a második forduló helyett azonban a tanulmányaimra kellett koncentrálnom. Májusban mégis kaptam egy emailt a tanszékről, hogy ha van kedvem, adjam be a pályázatomat, hogy demonstrátor lehessenek. Anno Zsuzsi ódákat zengett a demonstrátorságról, mert így van lehetőség kitűnni a többiek közül, az ember az egyetemen így többé válhat, mint egy neptun kód. Így hát jelentkeztem és augusztusban közölték velem a jó hírt: én is demo lehetek.

Az első demonstrátori találkozón megismerkedhettünk a többiekkel és néhány tanárral is. Akkor derült ki, hogy a versenyen engem segítő konzulens szülési szabadságra ment, ezért vele nem lesz lehetőségem együtt dolgozni. Eközben Báthory Zsuzsi PhD hallgató lett a tanszéken, így folytatja a tanítást. Elhatároztam, hogy megkeresem, hátha neki tudok valamiben segíteni. Nagy öröömre megengedte, hogy beüljek az óráira. Néhány végighospitált óra után megkért, hogy ha van kedvem, mutassam be a hallgatóknak egy konkrét példán keresztül Porter iparágelemzését. Nagyon örültem a feladatnak, de egyben izgultam is, hogy vajon mennyire leszek képes 40, nálam csupán 1 évvel fiatalabb hallgatónak prezentálni a villamosenergia-piacot. Ám amikor kiálltam a táblához, minden félelmem elszállt, és magabiztosan ismertettem az iparági verseny szereplőitől kezdve a vevők alkupozíciójáig bezárólag Porter öt erő modelljét. Zsuzsi akkor azt mondta, hogy szerinte előadónak születtem, ami nemcsak jól esett, de inspirált is, hogy folytassam az oktatást. Vele azóta is együtt tanítunk.

A második félévben új feladat után kellett néznem, mivel a vállgazd első féléves tárgy. Megtudtam, hogy nem csak tanítani, hanem kutatni is lehet a tanszéken. Így kerültem kapcsolatba a Matolay Réka által vezetett CSR kutatással. A KKV-k körében végzett kutatás során megismerhettem a társadalmi felelősségvállalás lényegét, és még interjúzhattam is. Nem is hinné az ember, hogy egy cégvezetővel készített interjú alatt mennyi mindent lehet tanulni. Mindenestre óriási élmény volt! Ráadásul az egyik interjúalany mesélt nekem a Bátor Táborról, így bátorítva engem az önkéntesnek való jelentkezésre, ami azóta is meghatározó dolog az életemben.

Természetesen nem szabad elfelejtkezni a lakitelki találkozókról sem! Felejthetetlen élményt jelentettek a játékos bemutatkozások, a csapatokban történő problémamegoldások, a bécsi kirándulásokról készült esti élménybeszámolók, Chikán tanár úrral történő éjszakába nyúló közös beszélgetések. Sosem felejttem el, amikor hajnali 4 órakor Kopányi Tamás kitalálta, hogy páran sétáljunk el a legközelebbi benzinkútig, mert ott meleg péksüteményt lehet kapni. Csak azt felejtette el közölni, hogy az a bizonyos kút csak kocsival volt „nem annyira messze”. A végeláthatatlan sétálás közben a fákról lelógó pókhálót csak-csak túléli az ember, Tamás poénjaival szemben azonban még statisztikailag is elenyésző a túlélési esély.

Az utat és Tamást túlélők jutalma tényleg péksüti és forró tea volt. Persze mire visszaértünk a táborba, a többiek már javában reggeliztek.

Számomra minden év fénypontját jelenti az önkéntes nap, amit idén harmadszorra fogunk megszervezni. Először egy vadasparkban voltunk terepet rendezni. Jó hangulatban telt a gereblyezés, és a bográcsolás is.

Tavaly egy budapesti gyermekotthonban voltunk, és egy napos játékra invitáltuk az ott lakó gyerekeket. Két feladat közül választhattunk: voltak, akik a játékokat tartották, néhány társammal együtt viszont úgy döntöttünk, hogy a gyerekcsoportokat kísérjük állomásról állomásra.

Akkor egy óvodás csoportom volt, és bevallom, elég nehéz volt őket játékra bírni. Az egyik programnál két fiú nagyon összeverekedett. Nekem kellett szétválasztani őket, majd az enyhén vérző orrú gyerkőcöt ellátni. Az első kihívás az volt, hogy rá kellett bírnom, hogy elárulja, hol van csap, ahol megmoshatjuk az arcát. Egyszerűen nem akarta megmondani, hol van. Nagyon dacos volt. Rövid gondolkodás után úgy döntöttem, hogy szeretettel (nem pedig fenyegetéssel) fogom elérni nála, hogy vezessen a vízhez. Leguggoltam hozzá, és átöleltem. Kedves szavakat súgtam a fülébe. Valószínűleg eddig nem gyakran tapasztalt/hallott ilyet az emberektől, ugyanis én úgy láttam, hogy az intézetben nem igazán a szeretet veszi őket körül. Körülbelül két percig voltunk így, amikor azt mondta, hogy megmutatja, hol moshatjuk meg a pofiját. Ezt óriási sikerként éltem meg.

Mint mindennek, az egyetemi demonstrátorságnak is vége lesz egyszer. Mivel idén diplomázom, számomra az idej volt az utolsó év, amikor mint demonstrátor erősítettem az Intézetet. Ahogy telik az idő, újabb és újabb kihívások elé kell tekinteni, de örömmel látom, hogy a fiatalabbak között is vannak elkötelezett és tehetséges hallgatók, akik tovább tudják segíteni az Intézetet a munkájukkal és lelkesedésükkel.

Összegzésként pedig csak ennyit mondanék: vannak dolgok, amiket nem tanítanak a Corvinuson, de az egyetem alatt megtanulhatod.

Vállgazdosnak lenni – Májer Ágnes

Amikor még én tanultam Vállalatgazdaságtant az ötéves képzés második évének őszi félévére esett ez a tantárgy. Túl voltam az első közgázos évemen, láttam, hogy rengeteg okos ember van az egyetemen és úgy gondoltam, le kell tennem az asztalra valami pluszt ahhoz, hogy később nagyobb eséllyel indulhassak neki a nagybetűs Közgazdász létnek. Nézelődtem a lehetőségek között és ekkor akadtam a Vállgazd versenyre. Szimpatikus volt maga a tantárgy is, tetszett, hogy végre azt kapom az egyetemtől, amiért idejöttem: életszagú, vállalatokhoz közeli példákat, ismereteket. Ráadásként a verseny utat nyithatott a demonstrátorság felé is, ami különösen fontos volt számomra, mivel tanárszakos is voltam. Amikor a Közgázra jöttem, még nem tudtam, hogy valóban akarok-e majd tanítani, képes vagyok-e erre, így hát igazán jó terepnek tűnt a megmérettetésre a demonstrátorság. Ezen túl pedig látszott, hogy az egyetemen nincs sok lehetőség a prezentációkra, holott idősebb ismerőseimtől azt hallottam, hogy elengedhetetlen az üzleti életben, hogy valaki magabiztosan tudjon megszólalni idegenek előtt. Nem maradt hát más hátra, be kellett jutni a Vállgazd verseny döntőjébe.

Az első megmérettetést a nagydolgozat megírása jelentette, ahol sikeresen vettem az akadályt. Az ezt követő szakaszt szerettem a legjobban. Abban az évben egy autókereskedés indításának üzleti tervét kellett elkészíteni. Csak képzelj el, kedves Olvasó, milyen kihívás állt előttem: 19 éves lány vagyok, szeretem az autókat, de mégis... soha nem jártam még előtte autókereskedésben, azt sem tudtam mi fán terem az iparág, egyetlen autókereskedő ismerősöm sem volt, ráadásul vidékiként először azt sem tudtam hol kezdjem a keresést. Nagyon pozitívan csalódtam azonban az emberekben: megnéztem a Startlap autókereskedéseket gyűjtő oldalát, kiválasztottam 8 szimpatikusnak tűnő budapesti kereskedést, megkerestem őket e-mailben, 4 rövid időn belül válaszolt és végül kettővel sikerült interjúra is sort kerítenem. Kettőjük közül pedig az egyik folyamatosan támogatott ismeretlenként (!) a terv összeállításában. Szerintem jó arány ☺. Az ebben a körben megszületett üzleti tervvel bekerültem a döntőbe, ahonnan a szóbeli prezentációt követően már egyenes út vezetett az egyhetes bécsi tanulmányútra.

Mai napig nagyon fontosnak tartom, hogy a közgazdászok igenis lássanak gyárakat, nem lehet ugyanis csak a könyvekből megtanulni, hogy hogyan működnek a vállalatok, amelyek az egész gazdaság működésének alapjait képezik. Jártunk a Henkelnél, Billánál, Opelnél és a Tecwingsnél, végigkövethettük a termelés vagy éppen logisztika folyamatát, beszélgethettünk közép- illetve felsővezetőkkel és persze nagyon jól éreztük magunkat a kis csapattal.

A következő év szeptemberében már a Vállgazd Tanszéken voltam demonstrátor Jenei István szárnyai alatt. A Tanszék lehetőséget biztosít a kutatásokban való részvételre éppúgy, mint az oktatásba való bekapcsolódásba. Én ez utóbbira helyeztem a hangsúlyt, élményeim első sorban az oktatáshoz kapcsolódnak.

Kezdetben csak kisebb feladataim voltak az órákon, elsősorban az órák összeállításánál segédkeztem, háttéranyagok gyűjtésével. Aztán ahogy telt az idő, egyre nagyobb feladataim lettek és az utolsó két egyetemi évemben már egy demonstrátortársammal közösen vezethettünk emelt szintű Vállalatgazdaságtan szemináriumot. A legnagyobb tanulság számomra a 40 ember vezetésével járó felelősség felvállalása volt. Meg lehet tartani egy órát készületlenül, rosszul is, de ha létezik egy Tanszék, aki megbízik bennünk annyira, hogy ránk meri bízni egy-egy csoport vezetését, akkor úgy éreztük, kutya kötelességünk a maximumot kihozni magunkból és a csoportunkból. Sok munka árán a visszajelzések alapján úgy tűnik, ez sikerült. Közben pedig a részesei lettünk egy közösségnek, a Vállgazd demonstrátorok immár népes táborának, akikkel mindig jó volt együtt lenni demonstrátori találkozók, az őszi lakitelki csapatépítő hétvégén, beszélgetni lazább és komolyabb dolgokról egyaránt és néhányukkal olyan kapcsolatot kialakítani, ami talán egy életen keresztül elkísér.

Egyetemi éveim meghatározó élménye volt az, hogy demonstrátor lehettem a Vállalatgazdaságtan Tanszéken. Sokat tanultam vállalatokról, emberekről, munkabírásról, felelősségvállalásról. Szívből ajánlom ezt a lehetőséget mindenkinek, aki érez magában erőt, elhivatottságot arra, hogy építő részese legyen egy szakmailag is stabil alapokon nyugvó közösségnek.

Demonstrátori élménybeszámoló – Mudri Gyuri

Hol is kezdődött? 2002 őszén másodévesként. Nem sokkal azután, hogy átnevezték az egyetemet... Nem... nem Corvinusra, hanem Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetemre. Ekkor vettem fel sokadmagammal én is a Vállalatgazdaságtan című tárgyat. Akkor még nem volt kötelező nagydolgozatot írni. Aki ismer tudja, hogy nem nagyon szoktam magamat egyetemi pluszmunkákkal lefoglalni, de itt valami miatt – talán mert a szemináriumok alapján ez tűnt két év alatt az első olyan tárgynak ami miatt erre az egyetemre felvételiztem – úgy döntöttem mégis megírom és elindulok a vállalatgazdaságtan versenyen. Utólag visszatekintve erre: jó döntés volt... ☺

Forduló forduló következett, és egyszer csak 2003 júliusának egyik reggelén bedöcögtünk Wien Westbahnhof vasútállomásra... és elkezdődött az a hét amire szerintem minden verseny döntős nagyon jó érzésekkel gondol vissza. A gyár és vállalatlátogatások önmagukban is nagy élményt jelentettek, láttuk a Billa központi raktárrendszerét, a Henkel gyárát, a Kiká-t, kóstoltuk a BrauUnion boltban nem kapható házi barnasörét... és a szakmai programok mellett a kikapcsolódásra is jutott idő. A Centimeter szerintem mindenkiben mély nyomot hagy, a Rathaus előtti téren esténként tartott koncertek, a nemzetközi „étel-fesztivál” mellett eljutottunk a Schönbrunn udvarán tartott REM koncertre, ahol miután a koncert vége felé beengedték a rácsok külső oldalán álló „nemfizető” nézőket az első sorok egyikében találtuk magunkat.

Demonstrátorok lettünk, először kerestük a helyünket a rendszerben, aztán idővel megtaláltunk. Ha keresett mindenki talált magának olyan területet ahol kibontakoztathatta kreativitását, szervezőképességét, exhibicionizmusát, kutatás utáni vágyát, és mindenhol kaptunk hozzá segítséget. Az egyetem – legjobb tudomásom szerint – legnagyobb Intézetében, a legnagyobb létszámú demonstrátor „sereg” vett és vesz részt a munkában. Érdekes volt látni ahogyan hat év alatt a demonstrátorok száma 15-20 főről 60-70 főre

emelkedik, és mégis működik a rendszer. Óriási szerepe van ebben annak a csapatnak akik ezt a munkát mozgatták.

Én személy szerint elsősorban az oktatásból próbáltam kivenni a részem. Dolgoztam együtt – szigorúan ABC sorrendben – Balogh Ákos Gergővel, Balogh Lacival, Gáspár Judittal, Gecse Gergővel, Kókai Zsuzsival és Kozma Miklóssal is, és mindegyiküknek hálával tartozom, mert sokat tanultam tőlük az együtt eltöltött idő alatt. A hat év alatt tanítottunk olyan csoportot akiket nagyon szerettünk, és tanítottunk olyan csoportokat akiket még jobban... rengeteg érdekes élmény ért minket. Amikor elkezdtem írni azt gondoltam erről fog szólni ez a pár sor. Azóta rájöttem, hogy ezek azok az élmények, amiket leírva a legnehezebb átadni. Még elmesélni sem könnyű, át kell őket élni, hogy értékelni tudja az ember.

Az viszont biztos, hogy mindig jól eső érzés lesz visszagondolni a Veres Pálné utcai épületre, arra az érzésre amikor tudtuk hogy jól felkészültünk egy órára... és arra is amikor úgy jöttünk ki 75-80 perc után a teremből, hogy átadtunk magunkból valamit a diákoknak. A tanítás mellett a demonstrátorokkal közösen eltöltött időre, a lakitelki találkozókra, az évi rendszeres, már-már „rituális” fürdésre a holtágban (ami az utolsó évben elmaradt, hiszen decemberben volt a találkozó... ☺), a sok-sok beszélgetésre, és érdekes emberre, azaz az egész előző hat évre.

És... ha minden igaz akkor jövőre még egy utolsó évre találkozunk... persze csak ha Ti is demonstrátorok lesztek... ☺

Demonstrátori mozaik – Zsótér Csaba

Idén van öt éve, hogy először jelentkeztem demonstrátornak, először írtam le a motivációimat és nyilatkoztam büntetlen előéletemről. És bár 2004 óta sok minden történt, immár a státuszom is óraadó tanárrá változott, öt év alatt egy olyan mozaik állt össze, amely egyrészt kiadja a demonstrátorságról alkotott remek összképet, másrészt kis darabkái egyenként is nagyon értékesek számomra.

Természetesen a legnagyobb területet ezen a képen a sok kis darabkából álló oktatás rész foglalja el, amelynek talán az a jelszava: „tanítva tanulni”. A mai napig hatalmas élmény és kihívás a Közgáz katedráján állni és szemináriumot tartani – izgalommal és kihívásokkal teli. Öt éve át minden oktatott félév után rengeteg olyan tanulási pont, következtetés adódott, amelynek tanulságait néha sikertelenül, de remélhetőleg jórészt sikeresen beépítve foghattunk neki a következő menetnek, hogy újra elronthassunk és megtanulhassunk dolgokat. Voltak nagy lelkifurdalást okozó nem túl nagy hibák, voltak talán nagyobbak is (nem beszélve a mondjuk közepesnek mondható, a Tanszékre hibásan elküldött és 50 példányban kinyomtatott, belső poénok tömkelegét tartalmazó preziről), ám minden év egy nagy öröm volt, amelyért megérte akár munka vagy egyéb elfoglaltságok mellett is éjszakázni, esetleg reggelente küzdeni a vekkerrel. Sok volt a nagyon jóleső visszajelzés, jó volt látni, hogy tudtunk adni szakmailag és talán néha emberileg is.

Az oktatás mellett fontos részét képezi a demonstrátori mozaikképnek a demonstrátorság közösségi része. Sok kis mozaik ábrázolja a méltán elhíresült lakiteleki hétvégéket. Sokszor elevenítjük fel kisebb-nagyobb körben Judit játékait (pl. arról, hogy ki hogyan képzei el magát 30 év múlva), az esti vitákat, a lazább tevékenységeket (szigorúan Judit engedélyével), de akár a buszúton hazafelé kötött ismeretségeket is.

Végül szintén sok mozaik ábrázolja az év közbeni demonstrátori találkozókat is, amelyből talán annyi fajta volt, ahány darab, ám az ideális forma kikísérletezése (és többszöri

megvitatása) közben nagyon jó „események” sülték ki, beleértve mondjuk Ders biciklis előadását, vagy remélhetőleg ezt a kötetet is.

Nagy kép ez a demonstrátori mozaik, sok kis képből áll össze – remélem, lesz még arra lehetőségem, hogy továbbiakat tegyek, tegyünk hozzá. Úgy vélem, aki szánt arra időt és energiát, hogy szorgalmasan ragasztgassa össze a darabokat, nagy élmény részese lehetett.

Hospitálástól az oktatásig

Hospitálástól az oktatásig, demonstrátori szemmel – Antal Ferenc

Az iskolapadba ülve, mindig érdekes kérdés, milyen lehet a katedra másik oldalán. Minden tanulót foglalkoztat, hogy miként látnak minket a tanárok, miként értékeli az órán nyújtott teljesítményünket, milyen módon javítják dolgozatainkat. Ezen kíváncsiságon túlmutatóan, az is motiváló lehet az oktatásban, milyen módon lehet az általunk birtokolt tudást mások számára átadni. Ezen motiváció rejtett módon azt is magába foglalja, hogy az oktatással is bővül az a tudásanyag, amivel rendelkezünk. Hiszen ha valaki oktatásra adja a fejét, nem elegendő a tananyag alap szintű elsajátítása, a tananyag sokkal mélyebb szintű ismerete szükséges.

Vegyük tehát azt az alapesetet, hogy valaki jó eredménnyel teljesíti a Vállalatgazdaságtan kurzust és rendelkezik a fent említett kíváncsisággal és motivációval. Ekkor kell még megszereznie azt a képességet, hogy készség szinten ismerje a tananyagot és annak összefüggéseit. Mindamellettt fel kell vételezni némi nemű pedagógiai képességgel, hogy az oktatás ne csak szakmailag legyen szakszerű és hatékony.

Ezen képességek megszerzésére biztosít lehetőséget a hospitálás. Ekkor már nem a tananyag elsajátítása a fő hangsúly az órákra történő bejárás kapcsán. Sokkal inkább a módszerek, apró pici nüanszok, ami a sava borsát jelentik majd a későbbi oktatásnak. Érdekes több oktatóhoz bejárni órákat hallgatni. Minden oktató stílusa különböző, mindenkitől mást lehet tanulni.

Ahhoz, hogy a hospitálást követően saját csoport oktatására vállalkozzunk – véleményem szerint – szükség van még néhány dologra. Egyrészt a Vállalatgazdaságtan Intézetnél jól bevált szokás szerint választani kell egy párt, akivel közösen lehet egy csoport oktatását elvállalni. A pár kiválasztásánál nem lehet megfogalmazni a „teljesen tuti biztos módszereket”, ez mindenki esetében egyéni filozófia kérdése. Számomra fontos volt, hogy az oktatási módszerekben az elképzeléseink egyezzenek, és az oktatótársamat emberileg is el tudjam fogadni. Érdekes mérlegelni mindenki számára ezt, hiszen egy nagyon fontos kérdés, hogy kivel fog együtt dolgozni egy fél éven keresztül. Kiben tud megbízni, és szakmailag kit gondol megfelelő partnernek. Ezen felül oktatási stílust tekintve is hasonló elképzelésekkel érdemes rendelkezni.

A másik lényegi feladat, hogy a szemeszter elkezdése előtt megfogalmazásra kerüljenek azok az elvek, az a szemléletmód, mely alapján az oktatás fog történni. Ezek az első kurzus oktatása előtt a leglényegesebb kérdések, de természetesen minden egyes szemeszter előtt, minden egyes új partner és új tárgy esetén, újra kell gondolni mindezt. Tanulni az addigi tapasztalatokból. Hiszen minden egyes kurzus új feladatokat, új kihívásokat kell hogy jelentsen, hiszen ekkor érdemes csinálni.

Mindezen folyamatokon túl következhet csak az első óra, illetőleg az első órára történő felkészülés. Kezdődhet a félév tananyagának, időbeli ütemezésének megalkotása, az órák gondolati íveinek összeállítása, a konkrét feladatok kitalálása. Célszerű a féléve anyagát ilyen módon teljesen előkészíteni, hiszen év közben az operatív teendők is rengeteg energiát lekötnek.

Ha minden jól alakul, sikerül ezen hosszú felkészülési folyamaton túljutni, akkor jön az első találkozás az első csoporttal. Rengeteg érdeklődő kíváncsi szempár, akikbe bizonyos tulajdonságaik alapján saját magadat véled felfedezni. A hallgatókkal - akik egyrészt hallgató társaid, másrészt pedig a diákjaid - tudni kell kezelni ezt a kicsit különös szituációt. Oktatóként kell viselkedni, holott sokszor az általad is jól ismert nehézségekkel való küzdelmet lehet látni a hallgatókon is.

Sok tapasztalatot, élményt tud nyújtani egy csoport oktatása. Végig lehet kísérni a fejlődésüket, miként teszik magukévá a tananyagot, miként fejlődik személyiségük az órák hatására. Egy nagyon érdekes, tanulságos dolog lehet, ha van energia és idő a szemeszter bizonyos időszakába összehasonlítani a hallgatók munkáit. Sok embernél megfigyelhetőek a szakmai fejlődésen túl jellemfejlődési változásokat is.

És nem csak a hallgatókra vagyunk mi hatással, hanem ránk, demonstrátorokra is hatnak az oktatás tapasztalatai. Rengeteget lehet tanulni saját teljesítményünk értékeléséből. Oktatótársunk véleménye, a hallgatók visszajelzése és természetesen saját magunk érzései tudnak segíteni ebben az értékelésben. Ezeket a megszerzett tapasztalatokat tovább lehet vinni az élet egyéb területeire. Diákéletbe, munkahelyre, magánéletbe egyaránt lehet hasznosítani bizonyos elemeit az oktatás tapasztalatainak. Emiatt is érdemes megtanulni és gyakorolni a tanulás mesterségét demonstrátorként.

Demonstrátori visszaemlékezés – Báthory Zsuzsanna

Meg akartam próbálni. Meg akartam tudni, mit érhetek el a másodévesek mezőnyében, amikor Kozma Miklós felhívta a figyelmünket a 2002/2003. évi vállalatgazdaságtan tanulmányi versenyre. Arra gondoltam, végre egy lehetőség, hogy kitűnjünk a tömegből. Vállalati stratégia témakörben neveztem magam, amelynek hála hamarosan szembesültem a Czákó Erzsébet tanárnő által támasztott követelményekkel. Visszatekintve látom, milyen türelmesen javította ő az igen kezdetleges dolgozatainkat (a táblázatnak először se címe, se értelme...), de idővel csak sikerült precíz formába hozni a közösen felépített tartalmat. Már ezért a tapasztalatért is megérte volna a munka, de aztán kiderült, hogy a második, majd a harmadik fordulóba is továbbjutottam. Sohasem fogom elfelejteni, ahogyan az egyetem második emeleti mosdójában a kézmosók és a tükör között idegesen járkálva egyedül gyakoroltam életem első, tétlen bírót prezentációját. Amikor kihírdették a döntő végeredményét, már gondoltam, hogy demonstrátorként minden bizonnyal más lehetőségeket is jelenteni fog számomra a megmérettetés.

Érdeklődve vártam a bécsi tanulmányutát, és a meglepetések sorra értek. Kiderült, hogy a döntős hallgatókkal és a kísérőtanárokkal lehet könnyedebb témákról is beszélgetni, és hogy a jó csapat mellett életem első igazi vállalatlátogatásaira is sor kerül. Minden jóval el voltunk ott látva, és az évfolyamunkon kiváltságos helyzetet jelentett, hogy nem csupán olvashattunk a cégekről, hanem be is engedtek oda. Sőt, komolyan válaszoltak is a kérdéseinkre! A vállalatlátogatási élmények közül egy találkozót (Simon urat a Henkelnél) éppen a napokban idéztem fel egy üzleti partnerrel a munkám során. Kicsi a világ.

Egyértelmű volt, hogy élek a felajánlott demonstrátorsággal, emiatt nem is kerestem más egyetemi kört, szervezetet, ahová csatlakozhatnék. Gáspár Judit felsorolta a szóba jövő (akkor még) tanszéki oktatókat, akikkel együtt oktatni, kutatni lehet. Szimpatikusnak tűnt a szemben ülő Jenei István, és az általa kutatott autóiipari téma. Szerencsére „felvett”, majd sorra adta az oktatási kihívásokat. Életem első átadott tananyaga Porter iparág-elemzése volt, amire kb. 20 percet szántunk. E rettenetesen nehéz 20 perc után talpig vörösen és kiszáradt torokkal köszöntem meg a lehetőséget, hogy a velem szinte egyidős hallgatóknak adhattam elő. Így visszatekintve látom azt is, mennyit kellett konzultálnunk az órák előtt, hogy azt a színvonalat lehessen fiatal oktatóként nyújtani, amit a tanár elvárt tőlünk. Nagyon sokat számított István útmutatása és bátorítása. Az oktatás mellett a kutatásba is bele lehetett kóstolni, erre nagyszerű lehetőséget nyújtott a versenyképesség kutatás lekérdezési, majd elemzési fázisa. A kérdőívezésnél feledhetetlen élmény volt, amikor hús-vér vállalati vezetőktől kaptam időt személyes találkozóra; közülük volt, aki meg is hosszabbította a velem tervezett beszélgetést. Ezt követően Czakó tanárnő mellett tapasztaltam meg, mennyi munka van egy műhelytanulmányban. Az ekkor, majd pedig a Wimmer Ágnes mellett írt diplomamunka során megtanult alapokra a mai napig építkező tanulmányok írásánál.

Számomra sokat jelentett demonstrátornak lenni. Tanároktól közvetlenül iránymutatást kapni, órákat előkészíteni, alsóbb éveseket oktatni, kutatóközösséghez tartozni, kutatni, vállalati szakembereket megismerni, érdemi vitákat folytatni. Érezhető volt az évfolyamunkban, hogy magabiztosabbakká, felkészültebbekké váltunk, mint mások. Más tanszékekhez csatlakozott demonstrátorokkal is összehasonlítva mi több figyelmet és törődést kaptunk. A demonstrátori évek során szerzett kiállítás segített engem is abban, hogy később a vállalati életbe kikerülve magabiztosan álljak ki emberek elé beszélni. A munkámat is részben a demonstrátorságomnak köszönhetem, méghozzá két úton is. Először az intézeti titkárságon adtak a kezembe egy felhívást, hogy egy autóiipari multinál gyakornokot keresnek. A munka érdekesnek tűnt, de letettem róla, mondván „az ingázás nem nekem való”. Aztán logisztika szakirányosként és egyben demonstrátorként cikk jelent meg a nevem alatt a Logisztikai Híradóban, amelyet ugyanennél a multinál olvastak, majd egy ismerősön keresztül felvettük a kapcsolatot. A személyes találkozó meggyőzött arról, hogy ott jó sorom lesz, és mára ez többszörösen beigazolódott.

A demonstrátorság végének közeledtével keresni kezdtem a lehetőséget, hogyan maradhatnék közel a „gyökereimhez”, és erre a Ph.D. nyújtott lehetőséget. Ez a pozíció – sok egyéb előnyén túl – megadja a lehetőséget, hogy a vállalati szféra mellett „lélekben demonstrátor” maradhassak. Minden, az egyetemen töltött napon jó érzéssel lépek be a falak közé, ahol egy másik világ nyílik meg és tölt fel élményekkel. Ez már azonban egy másik történet (talán az első rész folytatása), új szereppel, új feladatokkal, és szerencsére nagyon tehetséges új szereplőkkel, akik most demonstrátorként tőlem várják ugyanazt, amit annak idején én kaptam az intézet munkatársaitól. Ezúttal én igyekszem nekik és a hallgatóknak a tőlem telhető legtöbbet átadni.

Megpróbáltam, és helyes döntésnek bizonyult. El sem tudom képzelni az életemet a demonstrátorság által felnyitott kapuk nélkül.

A hátsó sorból a tábláig és azon túl – Müller Dóra

2007-ben jelentkeztem először demonstrátornak. Hogy miért? Erre az egyetlen tökéletes válaszom: Miért ne!? Kihívást láttam benne, kíváncsi voltam, és még ki tudja, elvégre még sosem csináltam ilyesmit. Maximum a végén elmondom, hogy ezt is kipróbáltam és nem itt az én helyem...

De nem így lett! Úgy látszik mégis csak megtaláltam itt a helyem, mert a következő évben is jelentkeztem, és azt forgatom a fejemben, hogy talán a további szemeszterekre nézve sem lenne rossz ötlet még egy évet demonstrátorként tevékenykedni.

Az elhatározás tehát megszületett, jelentkeztem demonstrátornak. A legelső kihívással a pályázati kiírásakor szembesültem. (És nem, nem a szöveg elolvasása okozott nehézséget!) A feltételeket nézegetve magamban pipálgattam, hogy igen, nem vagyok büntetett előéletű, a tanulmányi átlagom a minimum felett van, igen, teljesítettem a Vállalatgazdaságtan tárgyat, stb. Tehát a feltételeknek megfelelek. Következő lépés, fennmaradni a rostán, vagyis írj egy jó motivációs levelet.

Nos igen, mit is írok... azt nem igazán lenne tanácsos, hogy Miért ne!? Morfondíroztam, mit is írhatnék, végül a sok lehetőségre hivatkoztam, amit megnyit előttem a demonstrátori munka, meg a tanár szakomra, hogy itt még a gyakorlatban is kipróbálhatom, amit elméletben már tanulok egy ideje. (Tanár szakon csak ötöd éven van kötelező tanítási gyakorlat.) Így végül sok átírás és jó pár hosszú körmondat után, megszületett a remekbeszabott motivációs levelem, amit kis jóindulattal talán lehetett egy egész oldalasnak nevezni. De szerencsémre, nem a mennyiség bizonyult döntőnek, vagy csak egyszerűen úgy vélték Gáspár Juditék (demonstrátori munka akkori vezetője), hogy aki ilyen borzalmas motivációs levelet ír, azzal muszáj foglalkozni, fejleszteni egy kicsit. Így lettem demonstrátor.

A nyár közepén meg is kaptam az értesítést, hogy örömmel üdvözlnek a Vállalatgazdaságtan Intézet demonstrátorainak körében. Éljen, demonstrátor lettem! ☺ Oké, de mit is csinál pontosan egy demonstrátor? Nem tudom, de majd ráérek kitalálni. A levél szerint most választanom kellene valakit az Intézet kollégái közül, akivel együtt szeretnék dolgozni, vagy aki mellett szívesen részt vennék a Vállalatgazdaságtan oktatásában. Kit válasszak? – agyaltam. Nem mintha racionális, ész érvek alapján tudtam volna dönteni, ugyanis senkit sem ismertem az Intézet oktatói közül. Így esett végül, hogy véletlenszerűen beosztottak, vagy kisorsoltak, nem tudom milyen módon, de nem is számít igazán, Jenei István mellé kerültem.

Örömmel mondhatom, hogy egész jól sikerül kijönnünk egymással, immár második éve serénykedem irányítása alatt, és látszólag ő is elégedett a munkámmal, vagy csak túl jó természete van. Már nyár vége felé megkezdtük a közös munkát. Éppen ekkor íródott a Tevékenységmenedzsment könyv, és engem ért a megtisztelő feladat, hogy diákként elolvashattam István fejezeteit, és megkritizálhattam. Mielőtt kétkedve húzogatnád a szemöldöködet, őszintén mondhatom, hogy tényleg a véleményemre volt kíváncsi, aminek hangot is adtam. Nem mintha olyan sok kritizálni való lett volna, mert tényleg jól sikerült a könyv. De az elütéseket szorgalmasan kijavítottam. ☺

Szeptemberben elkezdtük a Vállalatgazdaságtan oktatását. Minden óra előtt tartottunk egy megbeszélést, hogy mi az óra témája, megnéztük István tavalyi diáit, fejlesztettük a diaszt, aktualitásokat, érdekességeket gyűjtöttünk demonstrátortársammal. Az órákon mi is részt vettünk, ami igazán hasznosnak bizonyult. Átismételtünk a Vállgazd tananyagot, és sok tanítási tapasztalatot gyűjthettünk megfigyelések útján. Olyan volt ez, mint egy heti rendszerességű hospitálás. Nagyobb izgalmak nélkül telt el a félév első fele. Ahhoz tudnám talán hasonlítani, mint amikor elindulsz a mélyvíz felé, szépen lassan bandukolsz, közben jól elbeszélgetsz a melletted haladó emberrel, aztán hopp, egyszer csak azt veszed észre, hogy

elfogyott a lábad alól a talaj. Mi is kellemesen eltöltöttük az időt, megcsináltuk a ránk eső feladatokat, eljártunk a demonstrátor találkozókra, ismerkedtünk az Intézet kollégáival, amikor is elérkezett az idő, hogy elkezdjünk úszni, mert a következő lépésnél már nem lesz talaj a lábunk, illetve ekkor még csak az én lábam alatt. Istvánnak el kellett mennie egy konferenciára, ezért nekem kellett, mint rangidős demonstrátornak, megtartanom a következő órát. Ha jól emlékszem logisztika óra következett, de ebben nem vagyok biztos, általában nem sokáig emlékszem az általam megtartott órákra, vagy legalább is az óra témájára, viszont annál inkább emlékezetembe vésődnek az érzések, az illatok, az „Add Istenem, hogy túléljem!” gondolatok.

Készültem az órára, István elmondta, hogy mely fogalmakról essen szó mindenféleképpen, összeszedtem, hogy mit szeretnék elmondani, na és persze hogyan, aztán készítettem egy diasort. Többszöri konzultáció és átalakítás után, fizikailag felkészültem az órára, tudtam, mit honnan kell elkérnem, hogyan lépek be az egyetemi rendszerbe, mit hol találok, stb. Elkezdhettem a mentális felkészülésemet is. „Nem fognak megenni!” „Nem lesz semmi gond!” „Ők is csak emberek, tudnak viselkedni, rendesek lesznek!” „Beszélj lassan, érthetően!” „Ne emeld a hangodat az operaénekesnők hangszintjére, úgyse tudsz énekelni!” „Légy nyugodt!” „Ne hintázz egyik lábadról a másikra!” és hasonló jó tanácsokat sorakoztattam fel magamnak egész hétvégén, és hét közben, mindaddig, amíg a terem ajtaja előtt nem álltam. Akkor vettem egy nagy levegőt, és azt gondoltam magamban: „Most már úgyis mindegy, aminek meg kell lenni, az meg fog történni!” Bementem... és túléltem!

Az óra elején úgy remegett a kezem, hogy nem bírtam kiosztani a lapokat, a hangom 3 oktávval feljebb csusszant, így visszagondolva, elég vicces lehettem. A diákok azonban jól kezelték a dolgot, egyáltalán nem tettek rosszalló megjegyzéseket, nem néztek furán, és egészen aktívak voltak... „Na ne, ez már tényleg több, mint amire számítottam, még a kérdéseimre is válaszolnak!” – gondoltam magamban. 20 perc elteltével sikerült megnyugodnom, úgyhogy onnantól már egészen kellemes telt az óra további része, és még talán a logisztika szépségeiből is sikerült valamennyit átadnom.

Ma már 4. féléve veszek részt demonstrátorként az oktatásban. Minden félév tartogatott valami újdonságot, újabb és újabb kihívásokat. Az első 80 perces órátartás után jött a dupla 80 perces óra, aminek a végére már azt sem tudtam, hogy hol vagyok, hogy miért vagyok ott, és hogy mit keresek egyáltalán ott? De ott voltam... Így is szerencsésnek mondhatom magam, mert a második órán is ugyanazt kellett elmondanom, mint az elsőn, csak egy másik csoportnak. Szerintem a végén már versenyezhettem volna a diákokkal, hogy ki szeretné, hogy hamarabb véget érjen a 80 perc, ők vagy én?

A következő lépés a tananyagfejlesztés volt. Most már egyedül írok diasorokat, feladatokat, kérdéseket – persze azért utána mindig leellenőrzik a munkámat, de ez így természetes. Érdekes, hogy igazán csak akkor tanulunk meg valamit, vagy legalább is én mindenféleképpen, amikor el kell azon gondolkodnom, hogy ezt hogyan lehet elmagyarázni, milyen példával lehetne jól szemléltetni, milyen kérdések merülhetnek fel, milyen dolgok lehetnek a háttérben. Úgyhogy nyugodtan mondhatom, hogy a tanítás a tudás elmélyítésének egyik legjobb módja.

A megfelelő tudás mellé azonban nélkülözhetetlen egyfajta hajlam, képesség is a tanításra ahhoz, hogy valaki 80 percet úgy tudjon megtartani, hogy se benne, se a hallgatóságban ne ébredjenek gyilkolási hajlamok. Éppen ezért az Intézet néhány oktatójával 2 hetente módszertani találkozókat szoktunk szervezni, ahol oktatás-módszertani kérdésekről beszélgetünk, megosztjuk egymással tapasztalatainkat, megbeszéljük a problémákat és közösen próbálunk meg rájuk megoldást találni, több-kevesebb sikerrel.

E néhány elmerengő, nosztalgizáló gondolat után remélem mindenki számára sikerült igazolnom, hogy érdemes demonstrátornak jelentkezni, nagyon sok tapasztalatot lehet szerezni az oktatásban, kutatásban, sok érdekes emberrel lehet megismerkedni, és még több gondolkodási móddal szembesülni.

Oktatási élmények – Susán Ákos

Sztori 1.

Borzasztó az arcmemóriám. Kifejezetten akkor, mikor rövid idő alatt mintegy negyven lelkes (és kevésbé lelkes) hallgató arcát kell memorizálnom. Én kiadom nekik a házikat: esettanulmány, kisdolgozat, nagydolgozat, satöbbi. Ők meg feladják nekem a leckét, azzal, hogy az arcokhoz lehetőleg mihamarabb neveket tudjak társítani.

Az évek során kitaláltam, hogyan segíthetnék magamon - kértem a hallgatókat, hogy amikor az első írásbeli házijukat beadják, akkor rakjanak a címlapra egy beszkenelt igazolványképet magukról. Nekik vicces volt - ilyen ugyanis legtöbbször még senki sem kért - nekem meg óriási segítség.

Aztán egyszer az egyik csoportomban egy hallgató némileg félreérthette a kérés természetét. Amikor a hölgy beadta a dolgozatát, az első oldalt (a jól megszokott igazolvány méretű arckép helyett) egy azt teljesen betöltő egész alakos fénykép foglalta el, amelyen az ominózus hölgy egészen nyárias, mondhatni strandra illő „ruházatban” és általában férfimagazinok lapjain látható pozícióban volt látható. Döbbenetem határtalan volt, annál is inkább, mert az ominózus hölgy a megelőző szemináriumokon mindig csendes és visszahúzódó volt.

Mindezek után érdeklődve kezdtem hozzá a dolgozat olvasásához, amiről nagyon gyorsan kiderült, hogy nem a témáról (porter-féle iparágelemzés) szól és az egész egyébként is plágium (ha jól emlékszem az egyik, vizsgált iparágban működő cég honlapjáról volt kiollózva az egész). Így hát nem volt mit tenni, a külsőségek ellenére a dolgozatot nulla ponttal jutalmaztam. Bevallom, az előzmények tükrében némileg zavarban voltam, arra gondolva, hogy az illetővel a következő szemináriumon esetleg meg kell beszélnem a dolgozatot.

Nagy megkönnyebbülésemre végül is ez nem történt meg. Akkortájt ugyanis abban állapodtam meg a hallgatókkal, hogy a dolgozat kijavítása után azonnal felteszem az eredményeket a csoport honlapjára. Ez most is így történt, így többek között az illető hölgy neve mellé felkerült a nulla pont. Ezek után soha többé nem láttam az illetőt, sem szemináriumon, sem vizsgám...

Sztori 2.

Az egyik évben a péntek reggel 8-as időpontban tartottam szemináriumot. Ez azért volt jó, mert a munkahelyemen pénteken ún. „casual Friday-t” tartunk és így a megszokott öltöny - nyakkendő kombináció helyett farmerban járhattam órát tartani is.

A legelső alkalommal viszonylag korán, mintegy 30 perccel órakezdés előtt érkeztem, úgyhogy - nosztalgizálva egy kicsit - beültem a középső padsorba és olvasgatni kezdtem egy Metro újságot. A hallgatók lassan szállingózni kezdtek és benépesítették a padokat körülöttem. Érdekes volt hallgatni, hogyan kommentálják a tantárgyat. Például:

„Azt hallottam, hogy ez a tanszék elég szigorú...”

„Hatszáz oldal a könyv!!!”

„Végre tanulunk valami érdekeset is”

„Ja, hogy ez nem szociológia? Nem tudjátok, hogy az az óra hol van...?”

A legviccesebb az volt, amikor a mellém beülő fiatalember arról érdeklődött, hogy hallottam-e valamit a szemináriumvezető tanárról:

„Állítólag jó fej” mondtam. „És nem szívat nagyon? Mert ez a pénteki időpont már úgyis épp elég, nem kell még egy kiállhatatlan szemvezető is”. „Szerintem szigorú, de azért korrekt” feleltem, majd mindenki legnagyobb megdöbbenésére felálltam és kísértél a táblához és megnyugtattam mindenkit, hogy ez nem vicc, tényleg én vagyok a tanár. Több emberen még az óra közepén is láttam a hitetlenkedést... Azt hiszem az összes szemináriumi csoportom közül végül őket kedveltem a legjobban.”

Interjú Péntek Andrással – Magonyi Erika

- *Az első kérésem az lenne, hogy mesélj egy picit a karrieredről! Hogy jutottál el az egyetemtől idáig?*

- Az egyetem alatt a Világgazdaságba írogattam cikkeket, meg mindenféle, elsősorban a sporthoz közeli munkákat csináltam, ami inkább hobbi volt, mint afféle karrierépítő munka. Utána ötödév alatt jöttem a MOL-ba, és elkezdtem teljes munkaidőben dolgozni, április 1-jén. A stratégián kezdtem, ahol beleláttam elég sok területbe, majd utána átmentem a kutatás-termeléshez, ott pedig az üzletfejlesztésre. Először projektkoordinátor voltam, aztán értékelési vezető lettem, illetve akkor már projektvezetőként vittem komolyabb ügyeket. Az offshore cégekkel való munka is hozzám tartozott. Az OMV-sztorinál a Defense Team tagja voltam (én voltam az elemző már az első három-négy hónapban). Tavaly nyáron alakult meg a Gáz és energia divízió, és annak lettem az üzletfejlesztési igazgatója.

Közben azért nem szakadtam el teljesen az egyetemtől, mert volt, hogy egy egész féléven keresztül tartottam Gáspár Judittal órákat, mostanában pedig inkább egy-egy alkalommal megyek vissza és tartok egy-egy órát.

- *Mi az, amit a demonstrátori pályafutásod alatt tanultál meg?*

- Nekem a demonstrátorság a legtöbbet abban adta, hogy ki tudok állni 40 ember elé, és több mint egy órán keresztül tudok beszélni. Ez nagyon fontos dolog. A MOL-ban is részt vettem egy olyan képzésen, ahol prezentálni kellett, és ott látszott, hogy mennyi kollégám küszködik azzal, hogy zavarban van, amikor ki kell állni az emberek elé és előadni. És a diákok legalább olyan kritikusak, mint a főnökök. Most már hívnak előadni nemzetközi konferenciákra is, ahol végképp nagyon fontos, hogy az ember tudjon prezentálni.

A második legfontosabb az, hogy amikor az ember tanít, akkor nagyon fel kell készülni. Ezért megalapozott tudásbázist is jelent. A harmadik: sok olyan ember kerül elő például itt a MOL-nál is, akit valahol valamikor tanítottam és ez mindig jó dolog. Ez rögtön ad egy kapcsolódási pontot.

- *Mi az, amit ma is alkalmazol a munkád során?*

- A prezentáló képességet mindenképp. Van ez a kapcsolati része is. Ezen kívül, ha leülök valakivel beszélgetni az egyetemen, rendszerezem a szakmai tapasztalataimat, amik napról-napra gyűlnek össze, és egy rendszerbe foglalódik azáltal, hogy egy elméleti keretbe befoglaljuk. Azért szeretek visszamenni tanítani, mert amíg felkészülök az órára, rengeteg mindent tisztázok magamban.

- *Mit hasznosítasz a magánéleteredben?*

- Ez egy nehezebb dolog. Megmaradtak bizonyos kapcsolatok egy-két emberrel, akikkel néha találkozunk, összeülünk és ez egy jó dolog. Főleg akikkel együtt tanítottunk, például Susán Ákossal. Vele nagyon jó a kapcsolatunk. Emellett megmaradt még néhány kapcsolat Reszegi Judittal, Gáspár Judittal, Szabó Ágival, aki most szintén a tanszéken tanít.

- *Mi az, amit az egyetemen nem tanultál meg?*

- Egyértelműen az, hogy hogyan mennek a dolgok a világban. Az a hatalmas különbség, hogy ugyan az egyetemen vannak esettanulmányok, lehetnek szituációs játékok, de ezek nem igazán vállalathoz kötődnek. Akkor tanulja meg az ember a dolgokat, amikor valóban az üzleti életben van. Azt látom, hogy minél több interakcióra, valós üzleti életben mozgó emberekre van szükség az egyetemen. Nekem ez hiányzott, bár én szerencsés voltam, mert a CEMS-ben azért volt lehetőség ilyesmikre. Amikor órát tartok, eleve úgy építem fel, hogy minél több példát zúdítsak a hallgatókra. Ez általában felkelti az emberek érdeklődését, és az óra végén sem akarnak elfogyni a hallgatók kérdései.

- *Emlékszel, hogy miért jelentkezted demonstrátornak?*

- Mert volt a vállgagd verseny, ahol anno második lettem, és jött a lehetőség, én meg persze úgy voltam vele, hogy „kipróbálom, miért ne?”. Persze az is közrejátszott, hogy a versenyen több barátom is bejutott a döntőbe, így megvolt az a motiváció is, hogy akkor együtt csinálunk valamit.

- *A versennyel kapcsolatosan milyen élményeid vannak?*

- Arra a versenyre írtam az első olyan dolgozatot, amit utána továbbírtam TDK-nak, majd dolgoztam ezzel kapcsolatban a Kézilabda Szövetségben is. Szóval nagyon sokat adott nekem akkor 2-3 évig ez a téma. Hatalmas élmény volt, hogy ennek kapcsán találkoztam olyanokkal, mint a Németh András, vagy a Kocsis Böbe, akik olyanok voltak, hogy addig csak a TV-ben láttam őket, és ennek a dolgozatnak a kapcsán találkoztam velük, és beszélhettem velük. Nagyon nyitottak voltak, nagyon nagy élmény volt. A másik meghatározó élmény a kirándulás volt. Mi Juhász Péterrel mentünk Bécsbe a Billa logisztikai központjába, a Henkel gyárba. Ott találkoztam először komoly gyártó és logisztikai központokkal és az elég fontos és meghatározó élmény volt.

- *Ha most kéne jelentkezni, jelentkezne-e?*

- Abszolút, persze.

- *Mi volt a legemlékezetesebb rendezvény, amin demonstrátorként részt vettél?*

- Jó kérdés. Igazából a kirándulás nekem nagyon bejött. Nekünk egyetlen lakitelki összejövetelünk volt még, én egyen voltam, és utána lett rendszeres. Az is jó volt. Meglepően jó volt. Amikor először hallottam, hogy flipcharton írogatunk, meg előadások lesznek, az akkor annyira nem hozott lázba, de aztán nagyon jó volt, és az emberek nagyon nyitottak voltak. Vicces, hogy aki akkor a szobatársam volt, most itt dolgozik a stratégián. Amiket most szeretek, az amikor a Juditék visszahívnak ezekre a beszélgetős rendezvényekre. Ezeket nagyon szerettem diákként is, és most a másik oldalon is nagyon szeretem. Nagyon sokat lehetett abból tanulni, amikor eljött valaki, pl. Szántai Tamás, aki ért egy csomó mindenhez, és csak velünk beszélget és a mi kérdéseinkre válaszol. Ami nagyon érdekes és jó dolog, hozzátevé, hogy én nem voltam az a nagy kérdező az ilyen szituációkban.

Ezen kívül, ahogy említettem, a tanítást nagyon szerettem. Alapvetően azért lettem demonstrátor, meg azért is csináltam végig, mert nagyon szerettem tanítani. Őszintén bevallom, engem nem annyira a kutatómunka kötött le, vagy a versenyképesség kutatás, persze abban is részt vettünk, de Susán Ákossal mindketten azért csináltuk, mert tanítani szerettünk nagyon, és tényleg nagyon jó csoportjaink voltak. Még mindig tudunk olyan neveket emlegetni, hogy pl. amikor azt mondjuk, hogy Andrew, akkor mindketten tudjuk, hogy ki volt az.

- *Mi volt a legviccesebb tanításhoz kapcsolódó sztorid?*

- Fú, ilyenek voltak, és pont ennek az Andrew nevű srácnak voltak olyan beszólásai, amikre fontos volt, hogy hogyan reagálunk, mert ő olyan srác volt, akinek fantasztikus ötletei voltak, de nem egy nagy rendszerekbe betagozódó típusú ember volt, hanem aki a saját feje után

csinálja a dolgait. Nagyon nagy eredmény volt, hogy a végén a kreativitását pozitív irányba lehetett terelni.

- *Volt, hogy kellemetlen helyzetbe hoztak a tanítványaid?*

- Volt egy olyan év, amikor az AEGEE-ben volt egy komoly pénzügyi botrány, az érintett lányt mi tanítottuk vállgazdra és nálunk is elkezdett trükközni elég rendszeren. Mi alapvetően mindig nagyon nyitottan és pozitívan álltunk a csapathoz, de volt, amikor ezzel visszaéltek. És aztán később meglepődött, amikor a jegyében ez tükröződött.

De volt olyan, hogy mi kaptuk a legjobb értékelést, és úgy tűnik, hogy a hallgatók szerettek minket, pedig nem voltunk vajszívűek. Igyekeztünk korrektek lenni. Soha nem voltam híve annak, hogy mindenki kapjon ötöst, de annak sem, hogy mindenki kettest vagy hármast kapjon. Aki tanul, igyekszik és tudás van mögötte, tehát nem csak bemagolja az anyagot, az kaphasson 4-5-öst, de ha valaki csak bemagolta, az még nem jelenti azt, hogy ötöst kap. Mi mindig úgy javítottuk a dolgozatokat, hogy ha valaki a hirdetéskor azzal jött, hogy „de erre még járna pont”, csak akkor kapott rá, ha el tudta mondani, hogy miért is kéne pontot adni arra a dolog logikája szerint. Az értékelésnél fontos volt még és törekedtünk rá, hogy mindketten lássuk a másik által javított dolgokat, pláne, hogy ha volt valami nagyon kirívó: akár pozitív, akár negatív, akkor azt mindketten elolvastuk, hogy ne egy személy döntése legyen. És igyekeztünk rendszeren differenciálni. Nem kapott mindenki a dolgozatára maximum pontot.

- *Legemlékezetesebb tanításhoz kapcsolódó sztori?*

- Például, amikor visszajelzést kértünk a hallgatóktól, és volt egy srác, aki jó nagydarab volt, az első sorban ült, és nagyon aktív volt. A visszajelzésben kérdeztük a hallgatóktól, hogy mi volt a probléma, és akkor az egyik hallgató azt írta, hogy zavarta, hogy elől az a srác mindig lelövi a poént és nem hagy másokat érvényesülni. Ez ugyan kritika, de nem tudunk vele mit tenni... A legemlékezetesebb... Számomra az a legemlékezetesebb, hogy jó érzéssel emlékszem vissza rá. Amikor jól felkészültem, általában úgy éreztem, hogy jó órát tartottam. Amikor már nem demonstrátor voltam, volt olyan óra, amikor rendszeren felkészültem, és pénzügy téma volt, de elmentünk az etika irányába, és a Judit mondta el az elméletet, én a gyakorlatot. Az egész pénzügyes óra kemény volt, de a végén elmondtam a saját véleményemet. Hogy ez nem minden, és mögé kell nézni és az emberi oldalt is bele kell rakni. És akkor kaptam egy nagyon komoly tapsot, és ez nagyon jól esett. Akkor tényleg úgy érztem, hogy sikerült átadnom azt, amit akartam.

- *Vettél-e részt kutatásban?*

- Igen. Írtam egy tanulmányt András Krisztával együtt a NABI sikersztoriról. Aztán szintén vele dolgoztunk a futballvállalatok értékelése projekten, amit ő PhD-nek, én pedig a szakdolgozatomnak írtam. És természetesen a versenyképesség kutatásban is telefonálgattam vállalatoknak. Az interjúzást nagyon szerettem, jobban, mint amikor csak telefonálni kellett, vagy kérdőívet kitölteni.

- *Mit tanácsolsz a mostani demonstrátoroknak?*

- Az egyik legfontosabb, hogy használják ki ezt az időt. Szagoljanak bele minél több dologba, mert azt nem lehet tudni, hogy a végén az ember hol köt ki. Nekem is változott az egyetem alatt is az az elképzelésem, hogy mit akarok majd kezdeni. A másik, ami nagyon fontos, hogy mindenkinek ki kell menni Erasmussal és kipróbálnia magát külföldön, mert egyrészt a nyelv nagyon megalapozódik, ha az ember kiszakad Magyarországról és tényleg külföldi környezetben kell használnia a nyelvet. Másrészt egy hatalmas élmény, amit nem szabad kihagyni. A harmadik az, hogy bele kell szokni a multikulturális környezetbe, ami lehet, hogy lózungnak tűnik, de nem az. Látszik, hogy egyre inkább kell tudni így dolgozni. Ma már kisvállalatok sem tudnak külföldi munkák vagy külföldi megbízások nélkül igazából létezni. Tehát ha nem tudsz egy más kultúrájú emberrel kommunikálni, akkor az probléma. Én

nagyon sok projekten dolgoztam együtt oroszokkal, kínaiakkal, nem csak európaiakkal. A másik, amit nagyon fontosnak tartok az, hogy nem kell „túlspirázni” az egyetem alatti munkát. Azért ki kell használni az egyetemet arra, hogy élményeket szedjen magába az ember, s jó barátokat találjon magának, akikre tud támaszkodni később. De persze ez nem jelenti azt, hogy lógatni kell a lábadat a koleszban és csak bulizni kell menni. Ebben egy egészséges egyensúlyt kell megtalálni. Olyan munkákat kell találni, ami érdekli az embert. Mert nem biztos, hogy el fog tudni úgy helyezkedni később, hogy azt csinálja, ami a legjobban érdekli, viszont az egyetem alatt abba is belekóstolhat. Én például sokat dolgoztam sporttal kapcsolatos helyeken is. Az egyik kis sportrendezvény-szervező cégnél jöttem rá, hogy nekem inkább a multik valók.

- *Említetted, hogy többször is irányt váltott az életed az egyetemen. Ezt kifejtenéd?*

- Persze. Először nemzetközi kapcsolatokra akartam menni. Utána jött a vállgazdverseny és a vállgazd mint tárgy, ami átfordított engem a gazdasági irányba. A vállgazd volt az a pont, ahol ráéreztem ennek az ízére, és azt gondoltam, hogy inkább nem annyira a diplomácia irányába szeretnék elmenni. Harmadévből úgy döntöttem, hogy vállalati pénzügyre megyek. Egy másik dilemma az volt, hogy maradjak-e PhD-zni a tanszéken. Végül ez a MOL-os lehetőség volt, ami eldöntötte, hogy inkább elkezdek dolgozni. Ezt sem bántam meg, mert ha valamikor PhD-zni fogok, sokkal többet fogok tudni belerakni és nyújtani is a diákoknak, mint ha akkor rögtön ott maradtam volna. Mert akkor lehet, hogy én is erős tudásbázist tudtam volna felépíteni, de hiányzott volna nagyon ez a fajta gyakorlati tudás, ami most már megvan 5 év után.

- *Mit tennél máshogy demonstrátorként?*

- Nem tudom. Alapvetően aktív demonstrátor voltam. Alapvetően úgy érzem, hogy elég jó volt, kihasználtam azokat a lehetőségeket, amiket a demonstrátorság adott. Nem hiszem, hogy nagyon máshogy tennék bármit.

- *Mit javasolsz a visszaemlékező kiadványba?*

- A régi demók visszaemlékezését mindenképpen szívesen olvasnám, különösen azokét, akiket ismerek. Főleg akik a „sport-vonalon” mozogtak. András Krisztina csinált olyat is, hogy amikor volt ez a Sportmenedzsment Kutató Központ, szervezett egy kis összejövetelt, lementünk Siófokra és ott fallabdáztunk közösen, beszélgettünk, stb. azokkal, akik régóta részt vettek a kutatásban, és minket is meghívtak oda. Valamint mindenképpen érdekes lenne, hogy azok a tanárok, akik látták ezt a sok-sok demonstrátort, ők mit látnak, nekik mit jelentett, miben változtak. Még egy dolgot szívesen vennék: valami olyan ALUMNI rendszert készíteni, ahol meglennének, hogy ki hol dolgozik, cím, elérhetőség, stb. Mert elképzelhető, hogy most már vannak olyan helyen emberek, akiknek ez jó kapocs lehet. Akár üzleti lehetőséget tudna biztosítani. Akik pedig végeznek, jó lehetőség lenne, hogy ha van egy jó ALUMNI rendszer, akkor nekünk jó merítési lehetőség lenne, nektek pedig célirányos állásajánlatokat jelentene. Félévente egyszer akár össze lehetne jönni.

- *Ha azt mondom, hogy demonstrátorság, mi jut róla eszedbe?*

- Nekem a tanítást jelentette. Ez számomra nem is kérdés.

- *Ha azt mondom, hogy demonstrátorság, mint közösség?*

- Nem volt olyan erős közösség így, mint „demonstrátorok”, hanem inkább baráti körök alakultak ki a mi időnkben. Nem tudom, ez most hogy van. Mindenkivel jóban voltunk, soha nem volt köztünk ellentét. Volt olyan, aki nem dolgozott annyira, de az egy év után el is ment. Azok, akik hosszabb távon demóskodtak, azokkal megvolt a jó viszony.

- *Köszönöm a beszélgetést.*

- Nagyon szívesen.

5. Demonstrátori rendezvények Élménybeszámolók

Lakitelek

Ismét családi körben Lakitelken – Somogyi Imre

December 12-én este, Kecskemét után volt először időm belegondolni, hogy tulajdonképpen hova is tartok éppen. Igazából én sem tudtam biztosan, ugyanis soha nem mentem még busszal Lakitelekre, szóval az élet és a vállgázd tanszék nagy dolgain való töprengés hamarosan sokkal praktikusabb kérdések irányába tolódott el, pl.: hol kell leszállni, melyik utca, sötétben megtalálom-e, stb. De szerencsémre a mellettem ülő szakközepes kollégista megnyugtatóan, hogy egy darabon el tud kalauzolni, így visszaülhettem elmélyült gondolataim társaságába egy képzeletbeli tábortűz köré (amit egyébként mindig hiányoltam Lakitelekből).

Hogy is volt? Ha jól emlékszem 3,3 évvel korábban kezdődött. Késésben voltam, ezért futottam villamosmegállóból a közgáz elé (most ott metro épül), ahol már várt rám két tapasztalt demonstrátor Árvai Tibi és Báthory Zsuzsi, akiket igazából nem ismertem, csupán e-mailben egyeztetünk korábban. Ugyanis Tibi autójában volt még hely, így mehettem velük. Elindultunk, igaz nem jutottunk messzire, egész pontosan a soroksári Teszkoig, ahol meg kellett állnunk, mert állítólag néhányan kevesellték a központilag vásárolt szeszesital mennyiségét, ezért Zsuzsiék jobbnak látták, ha mérséklék a szállítói - kockázatokat...

Utólag kiderült, hogy igazuk volt, habár a hűtő tele volt itallal és Unicummal. Nos, ennél a résznél elakadtam az emlékek felidézésével és hirtelen a jövő kezdett el érdekelni. Vajon most is tele lesz a hűtő? És mennyien akarnak majd hozzáférni? Jól tettem-e, hogy Kecskeméten a Noszlopy-ban vettem két bort? Ezen kívül is kezdett érdekelni, hogy mi várhat rám. Lineáris trendet semmiképpen sem akartam illeszteni az eddig átélt 2 Lakitelekre és nem csak azért, mert ez nem tekinthető elegendő hosszúságú historikus adatsornak, hanem azért sem, mert minden, illetve majdnem minden eltért az előző két alkalmon.

Leszálltunk a buszról, utazó társam megmutatta a helyes irányt és elbúcsúzott. Éppen vacsorára értem oda...

Állítólag 3 már sok (mivel több, mint az 1 és a 2). Szóval most 2009 februárjában egy északi országban lehetőségem van összehasonlítani a 3 Lakitelket. Hogy ez a lehető legkönnyebben átlátható legyen kreáltam is 5 kategóriát, amiben versenyeznek egymással az egyes évek (2005, 2007 és 2008). A végén persze az összetett győztesét is megnevezem. Az 5 kategória pedig: létszám, szakmai épülés, megismertem néhány embert, story az unokámnak, kaja-pia.

Létszám

Aki kellően figyelmes, az talán észreveszi a címben rejlő, a résztvevők számára történő utalást. Valóban, a függvénynek meglehetősen nagy a csúcossága. Először pont elegendő voltunk. Mindenkinek jutott ágy, asztal, (TV) beszélgetőtárs. Értelmesen tudtunk „workshoppolni” és valóban beavatás történt, mert a többségben lévő idősebb demók ténylegesen felfedték nekünk, ami nekik felfedett. Két évvel később (ugyanis a rákövetkező évben külföldön tanultam) ezzel szemben egy kezelhetetlen embertömeg fogadott, amikor begördültem a parkolóba. Nem is az volt a probléma, hogy addigra elfogyott az ágy (sőt a rántott hús is), hanem, hogy esélyünk sem volt, hogy 24 óra alatt megjegyezzünk 60 nevet és arcot. 2008-ban ismét az extrémítások jellemezték a létszámot. Most a másik irányba. Ez már túlzottan családiásra sikerült. Nem volt meg az a kritikus tömeg, ami a bomba hangulat és a csoportos munka kialakulásához szükséges. Ez a csúcsos eloszlás a demonstrátorok számát írja

le, a tanárokét egy $x = 10 - 3/2y$ függvénnyel jellemezném, tehát számuk egyenletesen csökkent.

Szakmai épülés

Ha őszinte akarok lenni, akkor beismerem, hogy soha nem a szakmai épülés miatt mentem le Lakitelekre... (én sem) De akaratum ellenére mindig sikerült új ismeretekkel felvértezve hazatérni. Kiemelném Gáspár Judit didaktikával foglalkozó és egyben didaktikus játékait, amiből később szemvezetőkként sokat profitálhattunk. Azóta tudom, pl. hogyan lehet különböző ízű nigróval csoportba rendezni embereket, hogyan érdemes visszajelzést kérni, különböző színes matricákból gondolati térképet „összmontázsolni”, stb. Szintén ki kell emelnem Chikán Attila aktualitásokkal foglalkozó előadásait, ami mindig „másnap” reggel van, amikor még sokan fáradtak... Ha győztest kell hirdetnem, akkor ismét 2005 nyert.

Megismertem néhány embert

Akik ismernek, most biztos jót mosolyognak magukban... Szóval Lakitelek egyértelműen a megismerésről, ismerkedésről szól. Ez az, amiért vállgazd. démonnak lenni sokkal jobb dolog, mint bármilyen más tanszéken dolgozni, hiszen itt a személyes, baráti kapcsolatok is fontos szerepet játszanak, habár a hangsúly a szakmai tevékenységen van. Először könnyű dolgom volt, hiszen 7 embert ismertem (összesen 20-25-en lehettünk) a bécsi kirándulásról és az azt megelőző küzdelmekkel teli időszakból. Itt még mi (az újoncok) akartunk megismerkedni az idősekkel és szívesen hallgattuk történeteket a hőskorból. 2 évvel később már közepesen öreg demonstrátorként tértem vissza (sajnos közben sokan lemorzsolódtak a régi bajtársakból), így már inkább a fiatalabbak akartak engem/minket megismerni és mi hagytuk is magunkat. Legutóbb már bronzérmes voltam a korommal (köszí Gyuri és Ákos) és a múlt 3 autentikus megtestesítőjeként tekintett ránk az ifjúság. Itt nem tudok egyértelműen dönteni az évek között, mert az éppen újonnan jövőknek mindig az első a legnagyobb „találkozás” így csak tisztán szubjektív véleményt tudnék mondani (mert persze a többinél objektívre törekszem).

Story az unokámnak

Akkora lelkesedéssel láttam neki ennek a fejezetnek, de közben rájöttem, hogy hiába a sok vicces story ezek közül a legtöbb a tanszék hírnevének és tekintélyének lerombolására is alkalmas lenne, amellet, hogy nagyon vicces. Habár csak az itt leírható történetekből csemegézek, továbbra is meg kell tartanunk az időrendiséget és a versenyhez is ragaszkodni kell. Az első alkalommal (amikor megálltunk a teszkóban vásárolni) többen az egyik szakkollégium nagyszabású őszi rendezvényéről érkeztünk. Így sokan meglehetősen fáradtnak tündek, ezért néhányan kénytelenek voltak kihagyni – egyéb elfoglaltságra hivatkozva – a délutáni programokat. Igazából akkor fordult komolyra a helyzet, amikor az egyik tanár kolléga azon kezdett el siránkozni, hogy hol vannak már a régi-szépítő, amikor akár 5 láda ital is elfogyott egy tanszéki „elvonuláson”... Ez sokakban bizonyításvágyat és a tenni akarás érzését hívta elő...

A következő alkalom csakugyan az előző esti rendezvény által determináltan kezdődött. Viszont a tanszék több munkatársa és demonstrátora számára egy piros Lada 2107-es tette emlékezetessé az „együttlétet”. Történt ugyanis, hogy az egyik demonstrátor (én) személygépkocsival érkezett a helyszínre, viszont a világítást nem sikerült lekapcsolnia. Másnap koradélután a következő jelenetre lehettek figyelmesek Lakitelek lakói: a 30 fokos melegben 5-7 ember szalad a szovjet ipar ékköve után, ami sokadik próbálkozásra sem hajlandó elindulni. Később a vontató kötel és Kopányi Tamás vontatása sem segített, végül egy jó szándékú autószerelő lehelt életet az szgk.-ba. A legutóbbi alkalommal a Bécset megjáró demonstrátorok Kozma Miklós tanár úrról készült sorozata szórakoztatta a jelenlevőket. Itt mindenképpen középső alkalom mellett teszem le a voksom (nem csak az autós móka miatt).

Kaja-pia

Eddig azt próbáltam bemutatni, hogy mindegyik Lakitelek egyszeri és megismételhetetlen, de most a diszkontinuitás mellett a kontinuitást is hangsúlyozni szeretném.

A számban érzem a lakiteleki rántott hús és krumplipüré ízét. Nem azért mert olyan felejthetetlen lett volna, inkább csak kezdek hozzászokni. A tanszék (annak is a logisztikás része) valószínűleg a hosszú távú beszállítói kapcsolatok híve, ezért minden évben ugyanattól az italgyártótól szerzi be a folyékony kenyeret is. Most mégis ellentmondani látszok önmagamnak, mert a standardizált minőség ellenére mégis megnevezem a befutót. Ez pedig... (dobpergés...) a legutolsó, mégpedig a néhány száz lakváros fánk miatt (köszí Feri mamája).

Sum up

Nos, habár van győztesünk, vesztes még sincs (ritka szép közhely volt). Lakitelek a vállgázdemonstrátorság elidegeníthetetlen része. Hálás vagyok a rendezőségnek, hogy minden évben megszervezték a találkozót és hálás vagyok minden tanárnak és demónak, hogy hajlandó volt hétvégéjének jelentős részét egy távoli községben, Lakiteleken eltölteni és ezzel hozzájárulni egy mindannyiunk számára kellemes és hasznos összejövetelhez. Remélem ez a szép hagyomány a továbbiakban is folytatódni fog. A részvételre pedig mindenkit csak bátorítani tudok!

Haverok, buli, válság – A lakiteleki találkozóról élményszerűen – Halász Ferenc

*„Alan Greenspan korunk egyik legnagyobb közgazdászaként emlegették... a múlt hónapig.”
(Chikán Attila tanár úr lakitelki előadásából)*

Mire az egyetem egy mezei diákjából olyan partiképes demonstrátor lesz, akit minden évben egyszer szívéjes hangvétellű körlevélben a Teremtő háta mögötti Lakitelekre invitálnak, sokféle elbeszélést hallhat idősebb vagy már kiérdemesült demonstrátortársaitól ezekről az intézeti hagyománynak elengedhetetlenül a részét képező hétvégekről. Mégis biztosra vehetjük, hogy annak, aki végül is leutazik a Bács megyei homokbuckák közé, évről-évre új, a korábbi beszámolókból sokszor ismeretlen élményekben lesz része. A maga módján ugyanis minden lakitelki összejövetel más alakot ölt, s e tekintetben az idei év sem volt kivétel.

Még élénken él bennem az eset, amikor az Intézet régi, Veress Pálné utcai titkárságán gólyaként információért álltam sorba, s a később az új főhadiszállásra is átmertett nagy letörölhető falinaptáron egy szeptemberi hétvégéhez írva öles betűkkel azt olvastam: „Lakiteleki találkozó”. Úgy másfél hétig fantáziáltam az intézeti diákok és az MDF ifjúsági tagozatának összefonódott állapotáról, mire gyakorlatvezetőim – akik mellesleg demonstrátorok voltak – megismertettek minket a lakiteleki hétvége mibenlétével, s kérték, nézzük el nekik emiatt, hogy csak vasárnap tudtak foglalkozni a mi beadandóinkkal. Ugyancsak eleven emlék maradt számomra az első lakiteleki elvonulás, ahol mi, újonc demonstrátorok a korábbi létszámot jócskán felülmúlva tapostuk egymást és a többi jelenlévőt a nem ekkora embertömegre tervezett Rajk alkotóházban. A jelenlévők szívét akkor két aggodalom hatotta át: lesz-e elég ágy a röpke, buli utáni szunyához, másrészt, hogy e nagy mennyiség nem megy-e a majd a minőség, az intézeti munka rovására.

Az ambiciózusabb diákok az idei tanévre ismét szép számban jelentkeztek demonstrátornak, s a casting során a legtöbben meg is kapták e feladatkör betöltéséhez a megelőlegezett bizalmat. S ekkor jött a csel! A megszokott szeptemberi összeröffenés decemberre, az Advent harmadik, ún. „örvendező” vasárnapját megelőző két napra került át. Ezen ájtatos időpont-meghatározás alighanem jól érzékelteti, mennyire kevéssé is hihettek a szkeptikusabbak abban, hogy akármilyen jó marketinggel legalább a demonstrátorok felét le lehetne falura csalogatni akkortájt, midőn a karácsony és a – még nagyobb izgalommal várt – vizsgaidőszak már tapintható közelségbe került. Amikor aztán péntek déltájt a programok elkezdődtek, s alapvetően jó hangulatban folytak egy napon át, mi, a jelenlévők mégis úgy érezhettük, hogy a számosság öröme ez alkalommal tényleg sikerült a meghittsége cserélnünk.

A meghittséget csak növelte, hogy hamarosan kiderült, a jelenlévő diákok zöme Kozma Tanár Úr szellemi műhelyének tagja, vagy legalábbis valamilyen mértékben Tanár Úr

ösztönzése folytán lett a kollektíva része, így lényegében intézeti testvérek, nagynénik, unokaöccsök stb. vagyunk. Anélkül, hogy e ponton sokat időznénk a Kozma-módszer fejtegetésével, azt mindenképpen érdemes megjegyezni, hogy annak a személyre (diákra) szabott és a kölcsönös megbecsülésre épülő megközelítésnek, amelyet Tanár Úr fiatal munkatársaival szemben alkalmaz, a jelek szerint valóban jelentős a megtartó ereje. S amint erről beszélgettünk, már el is jutottunk a délutáni program dandárját képező kiscsoportos ötletelés témáihoz, amelyeknek vezérlő gondolatai a kreativitás és a közösségépítés körül forogtak. Milyennek találják a demonstrátorok az órákon alkalmazott támogató eszközöket, például a multimédiás bejátszásokat? Hogyan látják a felvételi rendszert és a Bolognai Folyamat által teremtett új helyzetet? Min múlik az oktató és a demonstrátor sikeres és kiegyensúlyozott együttműködése? Ezeket a kérdéseket tárgyaltuk meg először kisebb csoportokban, majd a kollektív bölcsességet segítségül hívva, s úgy tűnt, az egyszerre kötetlen és mégis szakmai légkörű eszmecsereinek csak az időközben megérkezett vacsora illatának ösztöneinkre gyakorolt figyelemelterelő hatása vethetett véget. A tányérok felett eltöltött idő sem telt el azonban gyümölcsöző társalgás nélkül: a mi asztalunknál többek között Kopányi Tamás egy mikroökonómiai kötet korrekciós munkái okán képzett minket tovább az említett alaptantárgyból, míg Czakó Tanárnőről kiderült, hogy valódi szakértő a katolikus böjti szokásokat illetően. S bár az estebédet levezetendő már a sörösüvegek is bontódni kezdetek, azért még egyszer körbeültünk a földszinti nagyterem falai mentén, hogy meghallgathassuk a tavalyi év vállgazdosainak bécsi, értékteremtőinek pécsi (Kéretik nem szóviccként venni!) kirándulásáról hozott élménybeszámolókat. Az este, az éjszaka és bizonyos mértékig a hajnal hátralévő órái ezután beszélgetéssel-izogatással, általában véve önfeledt, de nem féktelen kikapcsolódással teltek.

Másnap reggel, miután a társaság szépen, komótosan, a józanodást nem elsietve ráncba szedte magát, Czakó Tanárnő tájékoztatót tartott az elkövetkező időszak várható programjairól, feladatiról, ami így a tanév derekán távolról sem lett olyan terjedelmes, mintha szeptemberben, a kétoldalú puhatolózás és a sokszor könnyelmű vállalások időszakában hangzott volna el. S ekkorra Chikán Tanár Úr is megérkezett, tarsolyában, helyesebben laptopjában egy érdekes előadással, amellyel az akkoriban már első kétségbeesés-virágait bontogató világgazdasági válságról és annak hazai vonatkozásairól beszélt tudományosan, de mégis érthetően. Fel is tettünk volna még Tanár Úrnak talán jó pár, a jövőt boncolgató kérdést, ha az ebédnek szánt gulyásleves meg nem érkezett volna, s a jelenlévők nem érezték volna szükségét, hogy a válság és a ránk váró szűkös esztendő rémét még egy pillanatra el ne űzzék a tartalmas étellel. De miközben a déli levest kanalaztuk, már nyoma sem volt az előző esti piknik-hangulatnak. Egyre másra suhogtak el a székek mögött az utazótáskát cibáló diákok, hogy elérjék a szélrózsza, vagy inkább az út- és vasúthálózat különböző irányába induló buszok vagy vicinális vonatok soron következő járatait. Szombat délutánra a Rajk alkotóháza ismét elcsendesült, mintha ott se jártunk volna. No, azért ez így túlzás, hiszen legalább egy kupac használt ágynemű maradt utánunk...

S hogy mit hoztunk mi képletesen magunkkal a pesti diákhétköznapiakba abból a nagyjából huszonnégy órából, amit Lakiteleken töltöttünk? Erre a kérdésre a kielégítő választ csak a többi, szintűgy jelenlévő kollégáimmal egyeztetve tudnám megadni, ezért inkább a bevezetesként leírtakhoz térnék még egy gondolat erejéig vissza. Minden lakiteleki találkozó más, de nem csak a körülmények alakítják így: mindannyiunk, a résztvevők hozzáállása is szerepet játszik ebben. Ezért úgy érzem, a lakiteleki hétvége nemcsak egy sajátos ismerkedési közeget jelent a kollektíva tagjai számára, hanem egyúttal kiváló lecke is abban a tekintetben, hogyan lehetünk jó csapatjátékosok. Ez utóbbi ugyanis a túlélés alapja. Az Intézeten belül és kívül is.

Önkéntes napunk

Önként és dalolva - Beszámoló a 2008. április 27-i gyermekotthon-látogatásról – Bacsá Edit

Vasárnap korareggel, amikor nem kevés kétellyel és aggodalommal tartottunk a Cseppkő utcai Gyermekotthon felé, nem gondoltuk volna, hogy ugyanaznap este a tábortűz mellett a napi élményektől feltöltődve, lelkes nótázással fogjuk zárni a napot. Amellett, hogy mindenkinek tetszett a gyermekotthon látogatásának ötlete, nem voltunk

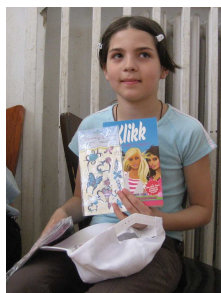
benne biztosak, hogy képesek vagyunk bánni ezekkel a gyerekekkel. A megérkezést követő első élmények is inkább a félelmünket erősítették, hogy nem kevés kihívás lesz ennyi vadóccal megbirkózni. Aztán gyors előkészületek, a gyerekek összetoborzása és csapatokba osztása után már fejest is ugrottunk a játékokba.

A demonstrátori közösségünk 23 tagja számára ez a mai nap tapasztalat útján történő tanulás volt. Csapatvezetőként megtanulhattuk, hogyan motiválhatjuk a „beosztottjainkat” a

még szorosabb összetartásra, együttműködésre és a jobb teljesítményre. A csupalány-csapatomnál alkalmazott eszköz az volt, hogy időnként elkotyogtam az ajándékokat, például szót ejtettem a szájfénnyel kiegészített lánymagazintról, a szép könyvekről, vagy a többi „kincsről”. Egy-két ilyen „véletlen” elszólás elég volt arra, hogy csillogó szemekkel minden egyes pluszpont megszerzésért küzdjenek. Ha kellett, minden feladatot még tízszer elismélték, emelgették egymást a kicsi lányok, talicskáztak, rohantak együtt kimerülésig. Ők is

megtanulták, hogy jobban járnak, ha nem leszidják egymást, hanem a jobb csapat-teljesítmény érdekében megmutatják a kicsiknek, hogy kell késsel-villával enni a banánt, hogyan kell az activity-ben elmutogatni, hogy „menyasszony” és így tovább.

Miután délelőtt minden állomást végigjártak a csapatok, nem csak jól elfáradtunk, de össze is szoktunk. A kicsiknek nehezebbre is esett megemésztetni, hogy a délutáni játékoknál mindenki egyénileg dönthette el, hogy mihez van kedve csatlakozni, és már nem élt a délelőtti kialakított csapatbeosztás. Pedig ekkor még rengeteg izgalom várt rájuk: megtanulhattak freestyle-focizni, cha-cha-cházni, gyöngyöt fűzni, origamizni vagy „harcipuszizni”.

A nap meglepetése a középiskolások hozzáállása volt. Tőlük féltünk a legjobban: mi lesz, ha elutasítják a próbálkozásainkat vagy kritizálják a játékokat? Ehhez képest az a néhány kamasz, aki csatlakozott hozzánk, szívvel-lélekkel teljesítette a feladatokat, kedvesek voltak és nyitottak felénk.

A délutáni programok után érkezett el a nap fénypontja, aminek a pusztá gondolatától annyira be voltak zsongva a gyerekek: az eredményhirdetés és ajándékosztás. Természetesen minden csapat győztes volt, mindenki más-más kategóriában. A nyeremények összeállításánál figyeltünk arra, hogy ki milyen korú-nemű. Úgy tűnik, sikerült is kedvében járni mindenkinek - hála támogatóinknak, nem kellett szűkmarkúan bánni az ajándékokkal.

A nap sikere után még jobban megfogalmazódott bennünk, hogy kicsit felelősséget érzünk irántuk: szeretnénk, ha nem kallódnának el ezek a gyerekek, szeretnénk, ha esetleg nem azt vinnék tovább, amit otthon láttak (vagy épp nem láttak), hanem kultúrált felnőtt válna belőlük. Nem volt könnyű, amikor a kicsik minden kezünkön csimpaszkodva arról faggattak minket, hogy mikor megyünk legközelebb, hogy ugye látnak még újra bennünket.

Nem tudom, könnyelműség volt-e, de én megígértem, hogy elmegyek újra, mert akkor úgy éreztem, és most is úgy érzem. És a többiek is: az esti beszélgetéskor kiderült, a többség szívesen visszamenne még egyszer meglátogatni a gyerekeket. (Amit egyébként meg is tettünk 2009 áprilisának egyik legvégén.)

Azon gondolkoztunk, hogy ezekre a gyerekekre, akik kicsit kallódnak, akik kicsit gyökértelenek, mennyivel nagyobb befolyással hat néhány kedves szó, útbaigazítás, nevelő megjegyzések, figyelmes ajándék, mint egy normál család gyermekére. A szeretetehes, nevelés-szegény környezetben mennyivel fogékonyabbak arra, ha foglalkozunk velük, ha megmutatjuk, hogy mit hogyan kell csinálni, elmagyarázzuk, hogy az erőszak nem vezet sehová.

Hihetetlen, hogy ezt az önkéntesen elvállalt feladatot, épp a mindennemű kényszer hiánya miatt mindenki mennyire magáénak érezte és maximálisan törekedett, hogy jól alakuljon a nap. A nap végén a tábortűznél beszélgetve nagyon jókedvűek, ugyanakkor kicsit megilletődöttek is voltunk. Senkit nem hagyott közömbösen az a néhány történet-foszlány, ami kiderült egy-két gyerek családi háttéréről, az a szeretet és ragaszkodás, amivel irántunk voltak, és az a csiszolatlanság, ami jellemző az ott-lakó gyerekekre.

Ahogy Gandhi mondta: a legjobb módja saját magunk megtalálásának, ha a mások szolgálata közben elveszítjük önmagunkat... Fellengzősnek, túlzásnak érezném egyenes párhuzamba vonni ezt a mi teljesítményünkkel, de tény, hogy egy kicsit mindannyiunkat közelebb hozott egy másféle, belső kötelezettség vezérelte munkavégzéshez. Aminek a végén kiderül: nem is másokkal tettünk jót, hanem saját magunkat formáltuk.

Köszönjük, hogy ez így történhetett!

Vállalatlátogatás

Bosch gyárlátogatás – Dömötör Ákos

Engem ért a megtiszteltetés, hogy a 2007-2008-as év egyik nagyobb demonstrátori programját, egy gyárlátogatást megszervezhettem. Elég kézenfekvő volt a választás: heti három napot amúgy is ott dolgoztam.

Bár nem éppen köztudott, a hatvani a Robert Bosch legnagyobb autóelektronikai gyára. A Bosch egyébként nem elsősorban háztartási gépeket gyárt, ahogy azt a legtöbben elsőre gondolnák – ezt egy a Siemensszel közös cég végzi -, főként autóiipari alkatrészekkel foglalkozik. Hatvanban többek között műszerfalakat, központi vezérlőegységet (kb. fedélzeti számítógép), menetstabilizáló szenzorokat, feszültségszabályozókat, légzsákvezérlőket készítenek, általában a nyomtatott áramkör (NyÁK) beültetésétől a végszerelésig.

Én a logisztikai osztályon gyakornokoskodtam egy gyártásirányító mellett, feladatom elsősorban a végleges gyártási terv felügyelete és összeállítása volt a vevői igényekkel és a rendelkezésre álló anyagokkal összhangban. Egy műszerfal-gyártó és egy szenzorgyártó sor volt, amivel a legtöbbet foglalkoztam. Mivel az előbbi volt a gyárban a leglátványosabb terület, szerettem volna, ha oda mehetünk körülnézni, de hiába lobbiztam az ügyben, ez a vágyam nem teljesült. De hát nézzük is sorba, milyen tennivalók voltak még!

Báthory Zsuzsi, aki egyszerre tanít, PhD-zik, és dolgozik főállásban a Boschnál, nagy segítségemre volt, sok tanácsot adott a szervezéshez. Bár végül a HR osztály megoldotta ezeket a gondokat, ő figyelmeztetett, hogy már le volt foglalva az összes előadóterem, vagy hogy nézzek utána, lesznek-e védőköpenyeink. A látogatás Boschon belüli részét nem is nekem kellett megoldani, az egyik gyakornokokkal foglalkozó személyzetis srác vezényelte le a dolgot. Nekem össze kellett szednem a jelentkezőket, megszervezni a lejutásukat, no meg persze nógatni a szervezőt, hogy mondja meg, végül hová tudunk menni. Ha már a megközelítésnél tartunk, a demonstrátorok testi épségét itt Tarcsi Andrásra bízta – nagy részük ugyanis menetrend szerinti busszal jött, és szerettem volna, ha van valaki, aki biztosan képben van, és a kb. negyed órás úton tudja, melyik irányba kell menni. Az e-mailbe, amit írtam mindenesetre behivatkoztam egy internetes útvonaltervet is. Rendben oda is értek.

A látogatás napja nekem munkanap volt, ami miatt egy kicsit többet kellett rohangásznom, mint ideális lett volna, de elengedtek a főnökeim, amíg a többiekkel foglalkoztam. Reggel még azért ott voltam az egyik napi megbeszélésen, és a „házi feladatok” nagy részét is megcsináltam, úgyhogy nagyrészt nyugodt volt a lelkiismeretem.

Érkezés után a személyzetis srác bemutatta a gyakornoki programot, valamint az aznapi tervet, Báthory Zsuzsi pedig a gyárról beszélt. Mindenki szépen beöltözött fehér köpenybe és papucsba (ami nem minket védett, hanem az alkatrészeket), úgyhogy úgy néztünk ki, mint egy csapat tudós. Két részre oszlottunk, a társaság egyik fele a raktárt, a másik az egyik gyártósort nézte meg először, majd csere. A raktárban volt szó kommissiózásról, körjáratokról, bevételezésről, de legmaradandóbb emlékként lehetett száguldozni az MX targoncákkal is. Az ablaktörlő-vezérlő gyártósoron a beültető-gépektől a végszerelésig végignéztük a folyamatokat, de a zaj miatt, mint minden gyárlátogatáson itt is inkább csak az elsők halhatták a magyarázatokat.

És... a nap fénypontja – ebéd! Nem volt svédasztal, és még fizetnünk is kellett az ételért, de a demonstrátori levlistán csupa pozitív visszajelzést hallottam csak az ételről. Nos, lehet, hogy megérte a menü a 240Ft-ot (az a'la Carte sem volt sokkal drágább)...

A gyárlátogatás azonban leginkább a következő napok miatt lett különleges. Érdekes diskurzus alakult ki - tulajdonképp az élet értelméről. A gyártásban ugyanis elég egyszerű mozdulatokat kell végezniük a dolgozóknak (egy másik területen tudom, hogy pl. 40mp a ciklusidő, tehát ennyit tölt egy embernél egy darab), ami meglehetősen egyhangúnak tűnt a legtöbbünk számára. Sokan kissé talán le is nézték ezt a munkát, mondván „ezek az emberek biztosan nem törekednek önmegvalósításra”, de többekben kérdéseket is vetett fel a látvány. Vajon mi ér többet? Egy rakás pénzt keresni úgy, hogy idő előtt elvisz a szívroham és nem látod felnőni a gyerekeidet, vagy egy kevésbé kreatív munka után (műszak pontosan végződik) hazamenni és nem rágódni a munkahelyi gondokon. További érv volt még, hogy az ország többségének nem is jut ki az a munkahelyi környezet, ami után mi közgázósok vágyódunk, és a Bosch ilyen összehasonlításban nagyon is jónak számít.

Mi lenne tehát jobb? Leszállni a földre, és belátni, hogy ez van? Esetleg álmodozni? Hát erről megoszlottak a vélemények.

Személy szerint először nem is értettem a problémát... persze én gyártásirányító voltam, tehát nem csodálkoztam rá a közegre, és meg sem lepődtem, hogy mennyiből áll egy lépés. Kétségtelen, nem egy gondolkodtató, inspiráló, vagy kreatív munkáról van szó. Ugyanakkor azt is látni kell, hogy ezeknek az emberek sem teljesen biorobotok. Időről időre előfordulnak kisebb-nagyobb problémák, amiket meg kell oldani, s folyamatosan javítani kell a minőségen és a folyamatokon, amikre nekik is hatásuk van.

Szóval, jövő demonstrátorai: szervezzetek gyárlátogatást! Tartalmas, termékeny vitát kívánok!

GE látogatás Veresegyházán – Ondok Renáta

melyről ezentúl nem csak az asszonykórus fog eszünkbe jutni

2008 nyara során a General Electric Hungary Rt. Energy veresegyházi üzemében dolgoztam szakmai tapasztalatszerzés céljából. Már a felvételi interjú során feltűnt a közvetlen, barátságos fogadtatás, melyben részesítettek, s melyet a későbbiek során is tapasztaltam minden dolgozó részéről. Nagyon jól éreztem magam az ott eltöltött idő alatt, s hasznos tapasztalatokkal gazdagodtam. Ezért merült fel bennem, hogy a többi demonstrátor számára is élményt jelenthetne egy látogatás a vállalatnál, mind a termelési folyamat mind pedig az elhelyezkedési lehetőségek megismerése miatt. Az ötlet felkeltette a Vállalatgazdaságtan Intézet demonstrátorainak, a Logisztika

szakirány hallgatóinak s intézeti oktatók, PhD hallgatók figyelmét is, így a látogatás november közepén meg is valósult.

Reggel körülbelül harmincan találkoztunk Újpesten, s indultunk el busszal a gyárlátogatásra. Veresegyházán már vártak minket a HR munkatársai, és az a

corvinusos diáklány, aki az egyetem mellett a GE-nél dolgozik, s aki a nyári munkám befejezte után összekötőként segített a program zökkenőmentes lebonyolításában.

A program tíz órakor a GE Energy ügyvezető igazgatójának interaktív prezentációjával kezdődött, aki a vállalat rövid történetét, legfontosabb jellemzőit és működését ismertette. A globális vállalat számos más magyarországi egysége mellett a veresegyházi üzem döntően gázturbina alkatrészek készítésével és összeszerelésével foglalkozik. Megtudtuk, hogyan, milyen egységekkel működik a gyár, s hogy a későbbi üzemlátogatáson mit fogunk látni. Az általános bemutató után a vállalat közgazdászoknak szánt szakmai gyakornoki lehetőségeiről, aktuális állásajánlatairól és vezetőképzési programjairól hallottunk. A kedves, fiatalos fogadtatás gyorsan feloldotta a kezdeti izgalmakat, s kötetlen beszélgetéssé alakult az előadás.

A két előadás után mindenki megtapasztalhatta, milyen egy színvonalas, nagy választékkal rendelkező, mégis rendkívül kedvező árú étteremben ebédelni! A GE igyekszik ügyelni a minőségi szolgáltatás biztosítására, s bár a helyi dolgozók nem teljesen értenek egyet ezzel, szerintem minket egyértelműen meggyőzött. A meglepően fiatal dolgozók között ebédelve pedig kicsit betekintést nyerhettünk mindennapjaikba is. A minőségi szolgáltatásra való törekvés tükröződik abban is, hogy a gyárhoz tartozó óriási területen tenispálya, futballpálya, konditerem található, melyet a dolgozók jelképes összegért használhatnak.

A kiadós étkezés után a program a termelési terület látogatásával folytatódott, melyet

csoportokra osztva jártunk be. Az alapanyagraktár, a gyártási terület illetve a készáru raktár megtekintését az ott dolgozó vezető mérnökökkel tettük meg, akik ismertették a területükön folyó folyamatokat, s igyekeztek megértetni velünk azok műszaki hátterét is. Lelkes kísérőinktől számos érdekes információt tudtunk meg a raktárok működéséről, az egyéb logisztikai folyamatok megvalósításának módjáról és a szakterület specialitásairól. A barátságos vezetőknek és az érdeklődő

résztevőknek köszönhetően az egész túra során közvetlen hangulatú beszélgetés alakult ki. Sok kérdés merült fel, s került megválaszolásra a gázturbinákkal kapcsolatban, miközben igen

látványos eljárási módokat és elemeket láthattunk. Olyannyira belemerültünk a beszélgetésbe, hogy észre sem vettük, milyen gyorsan elszállt az idő, s hogy szinte kiléptünk a rendelkezésre álló keretből! Végül, úgy érzem, mindenki kellemes élményekkel gazdagodva ért haza, s talán közelebb került hozzá egy korábban ismeretlen szakterület is. Bízom benne, hogy ha rövid idő alatt is, de sikerült minden résztvevővel megismertetni a GE-s hangulatot, s a GE-t önmagát. A vállalat részéről érkezett visszajelzések is rendkívül pozitívak, szívesen várnak vissza minket, illetve várják az érdeklődők jelentkezését az ismertett gyakornoki illetve egyéb lehetőségekre is.

Szamos Marcipán – Tamás Adrienn

Ugyan már lassan egy hónap telt el a gyárlátogatás óta, azonban a marcipánillat, a fehér sapkás-köpenyes dolgozók képe és a Szamos Marcipán jellegzetes íze még mindig frissen él az emlékeimben.

A látogatásra április 7-én került sor a délelőtti órákban, amely azért jócskán követelt tőlünk áldozatokat, olyanokat mint a hajnalban kelés vagy a „szórakoztató” és pontszerzési lehetőségben gazdag piacszabályozás tárgy mulasztása.

De mindezekkel szemben nagyon vidáman és várakozással telve indultunk útnak, hiszen már az előző napi csokoládétörténetről és gyártási folyamatokról tartott előadás elindított bennünk valamit. Már aznap gyorsan fel is kerestem a Szamos honlapját, hogy még többet tudjak meg a cégről és tisztában legyek azzal, mi az, ami tényleg fontos. Rám is, akár a többiekre, a benzinkutak pénztáránál árult aprócska csomagolt bonbonok és a cukrászdák Szamos süteményei tettek a legnagyobb benyomást. Egy-egy ilyen elfogyasztásakor nem is gondoltam rá, hogy hogyan készül...eddig, de most már más a helyzet.☺

Fél óra vonatút és hosszas dombnak felfelé való gyaloglás után végre megérkeztünk a pilisvörösvári gyárba. Pontosan az fogadott minket, amit elképzeltem, óriási fehér épületek, előtte Szamos címeres teherautók, nagy drótkerítés. Már-már közeledtünk és a bejáratot kutatva kíváncsian tekintettünk be az ott gyurmázó és festegető munkásokra, ők pedig bentről még meglepettebben tekintettek felénk. Lehetetlen lett volna eldönteni ki a kíváncsibb. ☺ Már ebből tisztán láttuk, nem gyakori esemény náluk a látogatás, ezért aggodalmakkal telve léptünk be az irodába, vajon mi vár ránk?! Az aggodalom pillanatokon belül elszállt, a kötelező köpenyek-sapkák már elő voltak készítve, egy kis fogadóirodában megterített asztal, tele marcipánnal és üdítővel és rögtön 3-an ugráltak körbe a kis csapatunkat.

A körbevezetést egy vidám hölgytől élvezhettük, aki az ügyvezető igazgató asszisztense volt. Felvettük a csodás köpenyt és sapkát – ami talán Dávidnak állt a legjobban – és nekivágtunk a sétának. Először egy kisebb helyiségbe értünk, amelybe érkezett be a megtisztított mandula, ahol először ledarálták, majd a következő gépbe tették, amely előállította belőle a marcipán alapját. Itt tudtuk meg, hogy létezik kétszeres, háromszoros marcipán is, amely kifejezésben a szám a hozzáadott cukor arányát mutatja. Szerencsénk volt,

a gép pont akkor járt le, így megnézhattuk az ott ténykedőket munka közben és persze megkóstolhattuk az alapmasszát. Sima, édes massa volt, világos mandulaszínnel. A

következő nagyobb helyiségbe lépve már sokkal jobban (lány)szemnek való dolgokkal találkozhattunk. A raktárszobában plafonmagasságig polcokra rendezett színezett marcipánok, amelyek közt megtalálható volt például a rózsaszín legalább ötféle árnyalata. Az egyes gépeknél megálltunk és figyeltük a tevékenységüket. A fázis következő eleme volt a színezőgép, amelyben a marcipánból a színes darabok készültek. Azután a színes massa belekerült a töltőgépbe (egy falusi hurkatöltőhöz kísértetiesen hasonlított), amelyből

meghatározott vastagságú rudak kerültek ki, amiket egy speciális késsel vágtak kis darabokra. Ezekből a kis darabokból készültek később a figurák, fejei, kezei-lábai. Hosszas időt töltöttünk el a torta-összeragasztásnál. Éppen egy lepke készült, először a kicsi torták egymás mellé kerültek, ehettő ragasztóval összeillesztették őket, majd utána jött a marcipánmassza, de sajnos ezt már nem várhattuk meg. Az ott álló zsúrkocsin már 8-10 kisautó álldogált, amik valószínűleg az előző nap alkotásai lehettek. Szabad szemmel nézve teljesen egyformának tündek az autók, hihetetlen! Végre elérkeztünk a legérdekesebb részhez, a figurákhoz. Ugye mindenki azért olvassa az írásom, mert kíváncsi hogyan is készülnek a mesés figurák☺? Na jó, megosztom veletek! Meglepő módon idősebb néni ülnék egymás mellett, és rakosgatnak, festegetnek. A munka részekre van osztva, van olyan aki a szemeit rajzolja meg, van olyan aki a kezét ragasztja fel, mindenki egy-egy apró lépést ad hozzá. A töltőgépből kijött, elvágott darabkákat egy negatívformába teszik és kész a kívánt fej, láb, akármi. Természetesen minden figura minden testrészéhez más negatív tartozik. Azért ebben a részben is találkoztunk géppel. Egy rózsaszín darabkát tettek alá, ami a töltőgépből egyenesen ide került, a gép lenyomódott, és hipp-hopp már csak ki kellett venni a malacmintát és továbbadni festésre.

A zsúrkocsikon félkész és kész minták százai sorakoztak. Búcsút kellett hát inteni nekik, és irány a csomagolórezslég. Gépek, gépek és gépek, valaki beteszi, a gép becsomagolja, rányomja a címkét, vagy akár fóliázza és végül a dobozba kerül. Az emberi szerep legfontosabbja a minőség-ellenőrzés, - hogy a rosszul csomagolt darabok ne kerüljenek a csomagba, - illetve a dobozba pakolás.

Elérkeztünk a csokoládérezsléghez, ahol megkóstolhattunk egy igazi csokicsokiból készült mogyorós étcsokit. (Mert ugye tudjuk, hogy a fehér csoki átverés, semmi köze a csokihoz. A tejsoki pedig csak félátverés ☺.) Az étcsoki egyenlőre egy kísérleti próbálkozás a Szamosnál, így nem csoda ha eddig nem hallhattunk róla. Itt láthattuk, hogyan valósítható meg, hogy a bonbonoknak csak a bevonata legyen csoki, amihez nem kell más minta egy negatívforma meg egy kis trükk.

Egy újabb kis helyiség következett, meglepően sok, 4-5 munkással. Itt a cég egyik csak exportra szánt termékét, a habrolót gyártották. A habroló érdekessége, hogy Magyarországon nem lehet eladni, olyan borzalmasan krémes, de az osztrákok kedvelt, piacokon gyorsan fogyó süteménye. Ami legjobban mozgatta a fantáziámat, hogy a hatalmas tojásfehérje szükséglete után megmaradó tojássárgáját mihez hasznosítják. Hát semmihez, mert ma már lehet kapni tojásfehérje-szirupot. Hoppá, ez a XXI.század ☺.

Utolsó teremként értünk a rózsakészítőkhöz, ragyogtak szemeink amint megláttuk a több ezer színes rózsát. És ezeket is félig kézzel gyártják... Csupán a belső egy magzirom meg a hozzá való pár darab körlap jön gépi formából, és kézzel hajtogatják egybe. Dávid és társai neki is láttak a gyurmázásnak, hogy ez milyen egyszerű is lesz. Habár az utasításokat szakemberektől kapták, melyiket milyen magasságba, jobbra-balra tegyék, a rózsza végül ugyan elkészült, de örülök, hogy nem az ő rózsájuk kerül a Szamos tortámra.

Természetesen még volt egy-két helyiség a labirintus részeként, ahol különböző, nagyon fontos fázisok zajlottak, de kevésbé érdekesek. Valamint nem szeretnék minden meglepetést felfedni azok előtt, akik esetleg hasonló látogatáson töprengenek.

A séta során egyes részeknél bele-belekóstolhattunk, mégis kiérve mikor megszabadultunk a maskarától rögtön az asztalra tett bonbonoknak estünk. A sok VG-tanszékes tárgy átka, nemhiába, megtanultuk rendesen, hogy milyen fontos a minőség-ellenőrzés. Hát teszteltük!

A séta után a hölgy átadott minket az igazgató úrnak, akit bombázhattunk a kérdéseinkkel. És ő mindenre tudta a választ. Rengeteg dolgot megtudtunk a cégről, versenytársakról, félresikerült marketingkampányokról, amelyek jól kiegészítették a látottak alapján összeállt tudásunkat.

Az időnk lejárt, menni kell haza, pedig maradtunk volna még, akár még egy sétát is tettünk volna a rémes sapka ellenére és kérdésünk is akadt még, de indulni kellett. Végezetül még egy csoportkép kedvéért mosolyogtunk a hatalmas fehér épület és a SZAMOS felirat alatt, hogy hazatérve büszkélkedhessünk mindazoknak, akik erről a fantasztikus kirándulásról lemaradtak. Hazafele a vonaton összeraktunk, átbeszéltük a hallottakat és már összeszokott társasággal készültünk a következő heti Coca-Cola látogatásra!

Coca-Cola, Dunaharaszti – Babarczy Balázs

A 2008/2009-es tanév tavaszi félévében három vállalatlátogatásra is lehetősége nyílt az Intézet demonstrátori közösségének, ezek közül az utolsót a Coca-Cola Hellenic Magyarország dunaharaszti palackozóüzemébe tettük.

A palackozóüzem igazi zöldmezős beruházásként épült 1993-96 között. Akkor valóban semmi nem volt azon a környéken a kavicsbányák és az újonnan épült M0-s autópályát kivételével. Mára logisztikai központok tucatjai települtek oda bevásárlóközpontokkal együtt, sőt az italgyártás területéről sem a Coca-Cola az egyetlen: a Zwack és a Törley új üzeme is itt található. Ennek ellenére úgy találtuk, hogy a mindennek feltétlen viszonyítási alapjául szolgáló Fővám tértől igen messze van, különösen tömegközlekedéssel.

Sikerült azonban megérkeznünk és rövid várakozás után bebocsátást nyernünk az üzembe, ahol Pocsai Csaba termelési tréningfelelős kalauzolt bennünket. Már a bebocsátás környékén ízelítőt kaphattunk a vállalat kultúrájából: az előcsarnokban hungarocellből (szerintünk) kézzel készített világtérkép, majd szigorú biztonsági ellenőrzés fogadott, mely utóbbinak során minden nálunk lévő üdítőt elkoboztak. Cserébe viszont odabent azt ihattunk, amit csak akartunk a jéghideg Coca-Cola termékekből, majd kipróbálhattuk a praktikus PET-palack-összenyomó készüléket is. A legszigorúbb előírás azonban a tegezésre vonatkozott. Bár matematikatanárból átigazolt vezetőnk többször tanújelét adta egykori hivatása iránti vonzalmának azáltal, hogy kérdésekkel bombázott bennünket, a tanári tekintélyt jelző magázódást ebben az épületben minden kétséget kizáróan el kellett felejtenie.

Az üdítővel felszerelve három prezentációt hallgattunk meg a vállalatról: egyet a történetéről, egyet a hazai marketingjéről, egyet pedig a termelésről magáról. Kiderült, hogy a Coca-Cola receptje valóban titkos, még azokban az üzemekben sem ismerik, ahol az ital alapjául szolgáló koncentrátum készül – ezek Magyarország és Dunaharaszti esetében Franciaországban és Írországban találhatók. (Ez egyike azon kevés információnak, amely a felkészülésünket segítő, és szintén Pocsai Csaba szavai nyomán készített Index-tudósításból végül helytállónak bizonyult.) Azt is elmagyarázták, hogy a koncentrátumból előbb szirup lesz, aztán abból készítik – víz és szén-dioxid hozzáadásával – az üdítőt.

Az itteni palackozó – sőt palackozók, hiszen nem szabad megfeledkezni a jóval kisebb, de nem kevésbé lényeges zalaszentgróti Naturaqua üzemről sem – ma már a Hellenic Bottling Co. tulajdonában állnak, ezt hirdeti a kapuban büszkén lobogó görög zászló is. A Hellenic franchise rendszerben palackozza a Coca-Colát, de tevékenysége nem korlátozódik a palackba töltés művészetére. Eladási üzletága a Posta után a legkiterjedtebb hálózattal rendelkezik, melynek a legkisebb falvak kis üzletei éppúgy tagjai, mint – immáron újra – a Tesco hipermarketek. E logisztikai rendszer kiszolgálását 9 gyors átfolyású raktár és tekintélyes teherautó-flotta segíti.

Maga a palackozás is komoly feladat, különösen, ha aszeptikus. Hogy ez a szó vajon mit jelent, mi sem tudtuk, de tanár bácsink szép alaposan elmagyarázta, hogy hogyan adódik a „csíramentes” jelentés. Egy palackozó legfontosabb alkotórészei a palackgyártó üzem, amely mintegy felfújja a szilárd, de pici előformákat, illetve a vízkezelő, amely biztosítja az ahhoz szükséges kémiai összetételű vizet, hogy bárhol az országban ugyanolyan ízű Coca-Colát emelhessünk le az üzletek polcairól. Azért csak az országban egyébként, mert míg nálunk folyékony kukoricacukrot adnak az italhoz, igényes osztrák fogyasztótársaink répacukros kólát kapnak, amelynek állítólag egész más az íze. De térjünk vissza Dunaharasztihoz, amely aszeptikus gyártósorai mellett saját gáztüzelésű erőművel is büszkélkedhet, melynek áramát értékesíti, hőjét pedig maga hasznosítja. Az erőművet a Greenergy Kft. üzemelteti.

Az üzemet körbejártuk, beleszagoltunk a csövek tisztaságát biztosító savtól szűrös levegőbe, és kezünkbe vettük a kicsiny előformákat, melyeket szemünk láttára fúj fel a gép – illetve fújna, ha látnánk, de olyan gyorsan készíti, hogy tekintetünk nem tudta követni.

A marketinggel kapcsolatos kérdéseinkre a Hellenictől végső soron független, márkatulajdonos Coca-Cola Magyarország Szolgáltató Kft. egy kedves munkatársa válaszolt. Elmondta, hogy a vállalat nem panaszkodhat a válság idején sem: olcsóbbak a hirdetési helyek, és a Zero nevű termékük bevezetése is nagy sikerrel zajlott. Ennek ellenére figyelni kell, hogy milyen kampányt vesznek át külföldről – általában a latin-amerikaiakat szokták szeretni, a hazai közönséggel egyetemben. Személyes vélemény volt, hogy lehet, hogy a szlovák kollégáknak is ilyen temperamentumosabb arculatot kellene építeniük, ha fel kívánják venni a versenyt a szláv szíveket uraló Kofolával, amellyel szemben a Coca-Cola ott legalább olyan nehéz helyzetben van, mint itthon a hazai világsiker Szentkirályival versenyezve az ásványvizek között. Persze egy igazi világcégnek ez a kihívás sem lehet teljesíthetetlen.

Sokat tanultunk és egy nagyon kellemes délutánt töltöttünk Dunaharaszttiban – a gyakornoki program hallatán többünkben fogalmazódott meg az is, hogy hátha visszatérünk még egyszer.

Jöttünk és láttunk – Losonci Dávid

Egy dolog biztos: emlékezetes lesz az a 2007-es év a MOL életében. Bár valószínűleg ők nem kicsiny csapatunk látogatását fogják a vállalat történetébe beleszőni. Miközben minden bizonnyal szívesebben emlékeznek majd rá, mint a sógorok felvásárlási akciójára.

Szóval történt egyszer, hogy megfogalmazódott egy látogatási igény – ugye félévenként szokásos menetrend szerint. Ilyen időtávlatában már nem emlékszem, de talán nem is fontos, hogy Judit dobta be a cég nevét, vagy a folyosón hasított a gondolataimba a három betű: MOL. Az biztos, hogy a nemzet nagyjai között szereplő cég akkoriban mindennapos beszédtema volt, és nehéz is volt nem gondolni rá. Aktuálisnak aktuális volt, talán aktuálisabb nem is lehetett volna. Nagyvállalat lévén – tankönyvszerűen – foglalkozik mindennel, ami a demok színes társaságát érdekelheti. Minden adott volt tehát egy érdekes és tanulságos „bepillantásra”.

Gyorsan sikerült is találnom egy kontaktot, egykori hallgatótársamat, aki akkoriban már éppen a korábbi Áfornál optimalizálta az ellátási láncot. Levél levelet követett, egyre magasabb szintre jutottam a cégnél, de végül is megtaláltuk a megfelelő embert. Gyorsan meg is állapodtunk a látogatási keretekben. Normális esetben erről nem szoktunk megemlékezni,

de aki ott volt, az jól tudja, hogy ez egy rendkívüli vállalatlátogatás volt. A cég eléggé nagyvonalú az egyetemi hallgatókkal – számos vállalat látogatása után ezt nyugodtan kijelenthetjük.

Hogy is kezdődhet egy egyetemi program? A kérdés már-már költői. A megállapodott időpont után kb. negyed órával sikerült odaérni a buszhoz. Okot persze könnyű találni, mindig tudunk. De akkor tényleg nagyon sokan voltunk, úgy 35-en. Sok ember, sok késő, szerencsére a késői indulás nem okozott problémát. Nem késtünk le semmit, mert buszt a magát akkoriban erőteljesen magyar multiként pozicionáló társaság bérelt nekünk. Náluk ez a szokás. A kíváncsi szemeknek megmutatják.

Célállomásunk a MOL egyetlen magyarországi kőolajfeldolgozással foglalkozó telephelye, Százhalombatta volt. Az épülő M6-osról kanyarodva egyből szagot fogtunk (a kőolajfeldolgozást kísérő jellegzetes szag áradt a levegőben). Itt vagyunk – konstatáltuk. Aztán gyanút fog az ember, hogy jó helyre érkeztünk-e? A beléptetés ugyanis felér egy 20 évvel ezelőtti határellenőrzéssel. Aki mostanában járt az ukrán-magyar határon, az könnyen el tudja képzelni. Persze később megtudtuk, hogy a szigorúság szükséges rossz, amit az áru mennyisége és értéke tesz szükségessé. Nem csak békés szándékú vendégek vannak a környéken. Az emberi kreativitásról hallott történetek pedig újfent meggyőzték minket (engem mindenképpen) arról, hogy valóban tehetséges nemzet vagyunk. Csak kérdés, hogy ez miért kamionmosóban, vagy lovardában ölt testet. Ahol természetesen a telepről induló, föld alatt futó, lopott anyagot szállító csöveket csapolják.

Meglepetésre újabb meglepetés. Ahogy beértünk ért minket a másik sokk, hogy a gyáron belül lehet ugyan gyalog közlekedni, de az lesz célravezető, ha majd busszal megyünk. Merthogy a munkások is így járnak, van nekik belső buszjárat. Korábban már volt olyan tapasztalatom, hogy egy-egy vállalatlátogatáson az üzemek között eltévedt a csapatunkat körbe vezető képviselő, de hogy kisvárosi mintára saját szolgáltatókkal legyen felszerelve a telep... De mivel az kőolajszármazékok iránti igény folyamatosan nő, a csővezetékek és a feldolgozás pedig az év 365 napján folyamatosan megy a Dunai Finomítóban, ezért itt ezek természetes dolgok. És ne felejtsük, hogy kisvárosnyi területen, kisvárosnyi ember.

Jó vendéglátó módjára, ismerve az egyetemisták igényeit kis süttel és üdítővel készítettek minket előadásaikra. Szakembereket hívtak a kedvünkért, Pestről☺. Prezentáció prezentációt követett: vállalatról, európai helyzetről és Közép-Európáról, olajipari ellátási láncról, és a MOL pénzügyi tervezéséről. Jó szokásunkhoz híven sikerült meglepni a vendéglátókat. Itt is örömmel tapasztalták, hogy érdeklődő és kíváncsi a társaság. Még akkor is, ha a legaktívabbnak egyik intézeti kolléga bizonyult. Két prezentáció között pogácsa és üdítő mellett beszélgettünk tovább a hallottakról. Ugye nem is kell mondani, hogy rendre új és új megvilágításba került az osztrák-magyar párharc is. De azt is megtudtuk, hogy az orosz kőolaj kénesebb, mint a Brendt, vagy hogy tényleg a MOL-é a világ egyik leghatékonyabb finomítója. Az is kiderült, hogy a korábban olcsónak számító dízel üzemanyagok ára közép és hosszú távon is a benzint meghaladó szinten fog emelkedni. Tovább nehezítve ezzel a két motorpárti társaság közötti közeledés lehetőségét, no meg az egyszerű fogyasztó döntését. A sok információ, amit el szerettek volna mondani, a sok információ, amire magunk is kíváncsiak voltunk, és a feldolgozást megkönnyítő, nasival támogatott szünet oda vezetett, hogy jókora csúszásba kerültünk már a program első harmadánál. Igazából korábbi látogatások alapján mi ehhez már hozzá voltunk szokva, legfeljebb a cégnek lehetett furcsa☺.

A dél elmúlt és éhségünk átszorította az egyik előadást délutánra. Azt talán már kicsit nyugodtabban is követtük, és lélekben már a délutáni telephely-bebuszozásra készültünk. El is jött az idő a körutazásra.

Engem egy turistaútra emlékeztetett. Céges vezetőnk a busz elejében egy mikrofon segítségével és kézmozdulataival igyekezett felhívni a látnivalókra a figyelmet. Itt nem klasszicista épületek, nem középkori templomok, emlékeztető helyszínek vártak minket. De végre előben megpillanthattuk az általános iskola felső tagozata óta évenként megtanult Barátság vezetékeket, vagy éppen az energiakrízis okán akkoriban elhíresült stratégiai kőolajtartalékok 80.000 m³-es tartályait. Kémények, földből előbukkanó, az ég felé törő és kuszán gabalyodó különböző vastagságú és színű csövek, amelyek aztán vagy egy-egy üzem falában vagy a föld gyomrában tűnnek el újra, és természetesen az egymás mellett sorakozó több tízezer köbméteres fehér tárolók – ez a kép maradt meg bennem. Na meg az, hogy ezt biztosan nem tudja senki áttekinteni.

A szemrevételezés után bepillantottunk néhány üzembe is. Egyik helyen ként csináltak, akkora kazánokkal, hogy azóta a purgatórium esetén ez a kép ugrik be. Gondolom, hogy korábban nem sokan láthattunk ilyesmit, mert valamennyien alaposan szemügyre vettük. Közös csodálkoztunk azon is, hogy praktikusán a bekerülő alapanyag 99%-át fel tudják dolgozni – feldolgozási és értékesítési szempontból nincsen hulladék, nincsen szemét. És nem tévedés, hogy a gyertyák alapanyaga is Százhalombattáról kerül ki (hatalmas centrifugákhoz hasonló gépekből). Éppen a „centrifugáknál” ütötte fel körünkben a fejét az a gondolat, hogy a rágó alapanyaga is valamilyen kőolajszármazék... Még valamennyien bíztunk abban, hogy erről ott nem fognak tudni semmit mondani, vagyis nemmel válaszolnak. De csalódottan vettük tudomásul, hogy vendéglátónk is csak bólogatni tudott. Természetesen akadtak közgazdászok számára „mélypontok”, de az engem is meglepett, vagy lehet, hogy az idő szépíti meg, hogy akkor gyermeki naivsággal tudtunk rácsodálkozni a vegyészeknek szánt „panelekre” is.

A prezentációk után hosszúra nyúlt a látogatás, már bőven beléptünk a sötétedésbe. Elfáradtunk. Nem csoda, ha hazaúton sokan már nem az élményeket beszélték meg utastársukkal, hanem kicsit szundikáltak. Én meg azon tűnődtem, hogy hol voltak a munkások, a dolgozók? Mert nem sokat láttunk belőlük. Illetve azt is be kell vallanom, hogy a látogatás után folyamatosan nézeget(t)em a MOL töltőállomásokat, hogy valóban megjelentek-e új stíluselemek, amelyek az esetleges (halasztott) arculatváltásra utalnak. És igen, megjelentek, és ma 2009-ben is az eltolt akcióra emlékeztetik a figyelmes szemeket.

A látogatás előtt még az járt a fejemben, hogy egy dolgot talán megköszönhetünk a sógoroknak: akciójuk nyomán alapszintű olaj(biznisz)ismeretekkel fel vagyunk vértézve. Már a látogatás első óráiban nyilvánvalóvá vált számomra, hogy igencsak hamis illúzióban ringattam magam. Folyamatosan és egyre gyorsabban derült ki, hogy alapvető dolgokat sem tudok. Persze végül elégedetten távozhattunk. Nem csak egy jó kirándulás közös élményével, de üzleti és feldolgozási alapokkal szállhattunk fel a buszra.

Egy szerda délután a HVG-nél – Magyar Kinga

Ha a Szépvölgyi útnál járok, szinte mindig eszembe jut a Daubner cukrászda és a benne kapható csoda finom sütik, fagyik, pogácsák. Talán ezzel ti is így vagytok. Viszont aki ott volt azon a szerdai napon a Szépvölgyi útnál, minden bizonnyal ezentúl ha arra sodorja az élet, a Montevideo utca modern tégláépülete is eszébe fog jutni, ami a HVG szerkesztőségének ad helyet.

Amikor jelentkeztem a vállalatlátogatásra először azt gondoltam, hogy lehet, hogy nem kéne, mert nem lesz időm bokros teendőim között, mivel pont a negyedéves vizsgák előtti időben volt ez a lehetőség meghirdetve. De utána mégis meggyőztem magam, hogy a HVG szerkesztőségébe nem juthat be mindennap az ember, főleg valószínűleg nem lesz többé lehetőségem elcsevegni a vezérigazgatóval. Szóval, végül jelentkeztem és igazán jó döntés volt!

Nagyon kedves fogadtatásban részesültük, amikor megérkeztünk. Felkísérték a kicsi, de annál érdeklődőbb csoportunkat egy konferencia terembe, ahova hamarosan megérkezett Szauer Péter, vezérigazgató is. Ahogy szétrézttem, nagyon megnyerő volt az épület belülről is: képek lógtak a falon, volt olyan is, amely az újság első generációjáról készült az akkori szerkesztőség előtt, ami egy kis faházban volt berendezve, ahol napi 12 órát dolgozott a kezdetben alacsony számú elszánt újságírógárda. Egy teremben enni-innivaló várt minket és mindenkinek volt készítve egy kis emlék a HVG-től. A beszélgetés úgy kezdődött, hogy mi bemutatkozhattunk, hogy mivel foglalkozunk a demonstrátorság keretein belül. Ezek után közös megegyezés alapján az újság történelmébe kaptunk mély betekintést. Igazából mi irányíthattuk a beszélgetést, attól függően, hogy kit mi érdekelt.

Igazán jó érzés volt első kézből értesülni Magyarország egyik legjelentősebb hetilapja történelméről, főleg hogy „kulisszatitkokat” is megtudhattunk.

Úgy gondolom, hogy egy vállalatot egy-egy ilyen látogatás alkalmával lehet igazán megismerni, mivel így tényleg találkozhatunk az ott dolgozó emberekkel, olyan információkat tudhatunk meg, amelyeket egyébként nem biztos, hogy hallanánk. Ráadásul a pályaválasztási megfontolásoknál is szempont lehet, ha kapunk egy ilyen betekintést a vállalat életébe.

A látogatás második felében kérdéseket tehattunk fel a vezérigazgató úrnak, aki készségesen válaszolt, a hangulat igazán fesztelen és kellemes volt. Többek között az is szóba került, hogy a gazdasági válság miképp érinti a HVG-t. Megtudhattuk, hogy létezésének eddigi legnagyobb válságát éli át az írott sajtó a gazdasági válság mellett az olvasói szokások változása miatt is.

Tanulságos és roppant érdekes beszélgetésnek lehettünk részesei. Ajándékba kaptunk egy kiadványt a még nyomda meleg, legújabb számból, ami annyira friss volt, hogy az újságárosokhoz is csak a következő napon szállították ki. Igazán kivételesnek éreztem magunkat, hogy az országban elsőként juthattunk hozzá a HVG következő számához.

Azt még meg sem említettem, hogy pogácsa is volt a Daubnerből!

Melléklet - Teljes demonstrátori lista (1993 – 2009)

1993/1994 tanév új demonstrátorai:

felelős: Czakó Erzsébet

Barna Viktor
Bősze Tamás
Gritsch Mátyás
Kopasz Marianna
Kristin Péter
Lévay Ferenc
Nándorfi György
Orbán Imre
Ormosy Gábor
Paizs László
Polivka Gábor
Szántai Tamás
Tiszai Zoltán
Tóth Norbert

1994/1995 tanév új demonstrátorai:

felelős: Czakó Erzsébet

Bálint Eszter
Dévényi Edit
Fülep Zsolt
Jutasi Zoltán
Kazár András
Leidl Andrea
Légrádi Zoltán
Nagy Ágnes
Osváth Tamás
Palágyi Csaba
Pandurics Anett
Pecze (Vinczek) Krisztina
Tátrai Tünde
Tóth Zoltán

1995/1996. tanév új demonstrátorai:

felelős: Czakó Erzsébet

Abdulwahab Ádám
Bartók Adrienn
Gergely Szabolcs
Harbula Péter
Havelka Erika
Holbusz Ákos
Horváth Ádám
Juhász Csaba
Kákossy Zsolt
Németh Kornél
Szatmári Alexandra
Ugrai Péter
Urbán Ágnes
Vándorffy Sára

1996/1997. tanév új demonstrátorai:

felelős: Czakó Erzsébet

Frisch Anita
Gether Dénes
Juhász Péter
Káli Edit Csilla
Kelemen Gábor
Korponai Péter
Kozma Miklós
Král Attila
Mike Gábor
Novák Zsuzsanna
Ruttkay Balázs
Szabó Viktor
Varga Péter

1997/1998. tanév új demonstrátorai:

felelős: Czakó Erzsébet

Dálnoki Ádám
Gmoser Anikó
Hegedűs Viktor
Kovács Árpád
Kriston Ákos
Kristóf Előd
Matula János
Murányi Szilvia
Pálffy Erika
Salka Klára
Skwarek Kristóf

1998/1999. tanév új demonstrátorai:

felelős: Radácsi László

Drotleff Kinga
Gáspár Judit
Hank Júlia
Harkai Attila
Hartai Zoltán
Kacsánci Györgyi
Kocsis Róbert
Kókai Dávid
Mártonffy Zsuzsa
Neumann Mónika
Szilvási Ádám

**1999/2000. tanév új
demonstrátorai:**

felelős: Radácsi László

Gimes Iлона
Harkai Attila
Karacs Andrea
Kálmán Edina
Kovács Katalin
László Ágnes
Molnár Zsuzsanna
Németh Balázs
Nyíró Nóra
Papp Boglárka
Simon Tamás
Szántó Richárd
Tóth Anikó

**2000/2001. tanév új
demonstrátorai:**

felelős: Czakó Erzsébet

Földes Gábor
Gyenes Péter
Heves Júlia
Hnisz Ágnes
Kilián Tímea
Kiss Norbert
Kováts Gergely Ferenc
Lábár Csaba
Mácsai Barnabás
Neményi Máté
Petényi Györgyi
Reszegi Judit
Soós Róbert Attila
Varga Bálint
Varga Eszter

**2001/2002. tanév új
demonstrátorai:**

felelős: Pecze Krisztina

Fazekas Gábor
Fekete Péter
Kelecsényi Dénes
Lichtneckert Zoltán
Péntek András
Sebők János
Soczó Natália
Susán Ákos
Szabadka Péter Pál
Takács Erika
Vinczellér Alíz
Zékány András

**2002/2003. tanév új
demonstrátorai:**

felelős: Gáspár Judit

Alexa Balázs
Andó Mária
Gyergyai Veronika
Holtai Márton
Jánosi Barbara
Kleeberg Zoltán
Martits Gábor
Németh Angéla
Pintér András
Pósfai Gábor
Tamás Katalin
Vincze Gábor

**2003/2004. tanév új
demonstrátorai:**

felelős: Gáspár Judit

Árvai Tibor
Balogh Ákos Gergely
Báthory Zsuzsanna
Kiss Edit
Lestár Miklós
Mudri György
Nagy-György Zoltán
Nagy Judit
Szabó Gergely

2004/2005. tanév¹

felelős: Gáspár Judit

Árvai Tibor
Balogh Ákos Gergely
Balogh László
Báthory Zsuzsanna
Csontos Annamária
Erdélyi Imre
Ferenczi Csaba
Gálik Csilla
Gyuris Zsolt
Havas András
Jandó Zoltán
Jánosi Barbara
Járai Johanna
Kiss Edit
Kohut Zsófia
Kókai Zsuzsanna
Lestár Miklós

¹ Új demonstrátor, Elődemonstrátor

Macher Flóra
Májér Ágnes
Medvegy Péter
Mudri György
Nagy Adrienn
Nagy-György Zoltán
Németh Ders
Nyíri Sándor
Oravecz Andrea
Papp László István
Pósfai Gábor
Pődör Sára
Schilling Dániel
Szujó Zsófia
Török Balázs
Tranker Bea
Zsótér Csaba

2006/2007. tanév

felelős: Gáspár Judit

Ádám István
Antal Ferenc
Balogh Ákos Gergely
Balogh László
Bara Gábor
Bársony Péter
Bessenyei Balázs
Biczó Zoltán Bálint
Bognár Mariann
Császár Eszter
Haidekker Dániel
Havas András
Herdics Andrea
Horváth Lajos
Illyés Kinga
Jandó Zoltán
Kiss Zsófia
Kókai Zsuzsanna
Komlósy Anikó
Kovács Lilla Katalin
Kupán Kinga

2005/2006. tanév

felelős: Gáspár Judit

Alexa Balázs István
Antal Ferenc
Árvai Tibor
Balogh Ákos Gergely
Bara Gábor
Bársony Péter
Báthory Zsuzsanna
Bessenyei Balázs
Bognár Marianna
Csontos Annamária
Drabant Béla
Ferenczi Csaba
Havas András
Jandó Zoltán
Járai Johanna
Juhász Réka

Magonyi Erika

Májér Ágnes
Mátics Tamás
Mészáros Réka
Móznér Zsófia
Mudri György
Nábrádi Judit
Németh Ders
Neszveda Gábor
Palicska Rita
Pataki Anna
Perjési Nándor
Pinczési Judit
Pődör Sára
Somogyi Imre
Szarka Ágnes
Szekeres Eszter
Tóth Andrea
Tóth Péter
Unger Viktória
Vécsei Tímea
Vlaszák András
Zsólyomi Andrea
Zsótér Csaba

Kókai Zsuzsanna

Májér Ágnes
Medvegy Péter
Mészáros Réka
Mudri György
Nagy-György Zoltán
Nyíri Sándor
Oravecz Andrea
Perjési Nándor
Pinczési Judit
Pődör Sára
Schubert Anikó
Somogyi Imre
Szarka Ágnes
Szujó Zsófia
Tóth Péter
Vlaszák András
Zsótér Csaba

2007/2008. tanév

felelős: Gáspár Judit

Ádám István
Antal Ildikó
Bacsa Edit
Bali Zsanett
Bálint Lilla Zsuzsa
Bara Gábor
Barna Beáta
Barta Bence
Bendes Csaba
Boros Anita
Bukovszky Szilveszter
Czibor Eszter
Császár Eszter
Csiszár Gergely
Dozmati Eszter
Dömötör Ákos
Éliás Adi
Fejes Judit Zsuzsanna
Forgács Réka
Gáspár Petra
Girbicz Nikolett
Halász Erika
Halász Ferenc
Herbszt Nikolett

Hornyánszki Adrienn*Horváth Lajos**Hudák Emese**Hürkecz Attila**Illyés Kinga**Kaszanyiczki Tibor**Katona Tamás**Keresztesi Luca**Koczka Zsuzsanna**Lajkó Erika**Lapinskas Attila***Lukács Adrienn****Lukács Anita Edit***Magonyi Erika**Májér Ágnes***Mészáros Anikó***Mészáros Réka**Molnár Tamás**Mudri György***Müller Dóra***Németh Ders**Neszveda Gábor**Ondok Renáta**Pataki Anna**Pethő Zsuzsanna**Pinczési Judit**Polarecki Tamás**Pődör Sára***Sábián Péter****Schreiber Krisztina***Somogyi Imre**Stark Brigitta Leila***Szécsi Katalin***Szekeres Eszter**Tarcsi András**Tóth Andrea**Tótvári Ágnes**Unger Viktória**Varga Eszter**Zsótér Csaba***2008/2009. tanév***felelős: Gáspár Judit - Losonci**Dávid**Ács Dávid**Ádám István**Antal Ferenc**Asztalos Gina Ágnes**Babarczy Balázs***Bacsa Edit****Bálint Lilla Zsuzsa***Balogh Ákos Gergely***Barna Beáta***Bognár Dániel**Császár Eszter***Dömötör Ákos***Erdélyi Bence**Faragó Anna**Fehér Orsolya**Fehér Viktor***Forgách Réka***Gégény Éva***Halász Erika****Halász Ferenc***Havasi Zoltán***Hudák Emese***Iváncsics Vera**Kempf Anna***Koczka Zsuzsanna***Kozma-Petke Orsolya**Krisztyián Györgyi**Kronovitter Lilla**Kupó Judit***Lajkó Erika****Lapinskas Attila***Magonyi Erika**Magyar Kinga***Mészáros Anikó***Mudri György***Müller Dóra***Nagy Olivia Noémi**Nagy Péter**Naszrai Péter**Neszveda Gábor***Ondok Renáta***Pataki Anna***Pethő Zsuzsanna****Sábián Péter***Somogyi Imre**Sz. Kis Júlia**Szabó Dániel Imre**Szekeres Eszter**Tamás Adrienn Nóra***Tarcsi András***Tran Thanh Diem Quynh**Unger Viktória***Varga Eszter***Zsinka Edit*